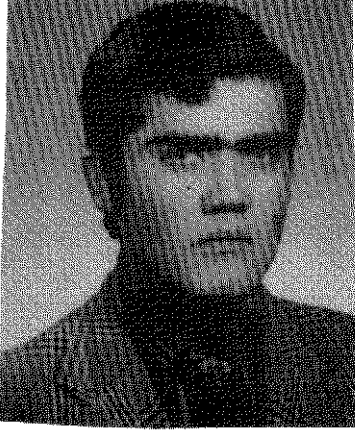

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBIN !

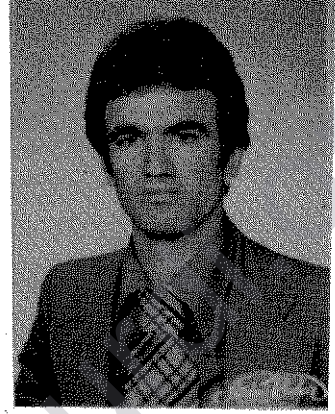
TÊKOŞÎNA SOSYALÎST

BIJÎ NEWROZ

Ali YAYLACIK

Hüeyin AYDIN

ONLAR SÖMÜRGEÇİLİĞE, EMPERYALİZME VE YERLİ GERİCİLİĞE KARŞI
BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, BİRLEŞİK VE SOSYALİST BİR KÜRDİSTAN
YARATMA SAVAŞIMIN ÖN SAFLARINDA YER ALDILAR, DÜŞMAN
KURŞUNLARININ İLK HEDEFİ ONLAR OLDULAR.
SAVAŞIMLARI SÜRECEK. ONLARI ANIYOR,
MÜCADELELERİ MÜCADELEMİZE
ÖNDER OLSUN !

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBIN !

TÊKOŞINA SOSYALİST

STOCKHOLM “KÛRT KONFERANSIN”NA NASIL BİR
KARAR TASARISIYLA GİTMELİ ?

***

SAYIN DİVAN BAŞKANLIĞI, SAYIN DELEGELER

***

KÖRFEZ KRİZİ” VE “KRİZ”Lİ YAKLAŞIMLAR

***

GERİCİ SAVAŞA KARŞI TUTUM VE SAVAŞ
SONRASI DURUM

***

HAKSIZ SAVAŞ VE DEVRİMCİ BARIŞ PROGRAMI
ÜZERİNE TEZLER.

***

KÖRFEZ SAVAŞI:
EMPERYALİSTLERİN HEDEFİ DÜNYADA YENİ BİR
BASKI DÜZENİ KURMAKTIR.

***

KÛRTÇENİN “SERBEST BIRAKILDIĞI” BİR
ALDATMACADIR.

***

KURDAN JI BİR MEKİN !

***

BASINA AÇIKLAMA

***

“CANIM, O BAĞLARDA, O KAYALIKLARDA ŞÖYLE BİR
DOLAŞMAK İSTİYOR”

Navnîşan/Adres: Clo A. Taşçı, Frejgatan 6 B-408, 114 79 Stockholm/Sweden

DEĞERLİ DOSTLAR,

YENİ YIL,
ONA MÜNDEMİÇ OLAN YENİ UMUT VE KAVGALARIYLA,
YİNE GÜMBÜR GÜMBÜR KAPIMIZI ÇALMAKTA.
ZORLU MU ZORLU BİR 1991 EŞİKTE İKEN,
DÜNYA TABLOSUNDAKİ BÜYÜK ALT-ÜST OLUŞLARA KARŞIN,
ESASI TEŞKİL EDEN DE TEMELLİ BİR DEĞİŞİKLİK YOK:
BARİKADIN İKİ YÜZÜNDEKİ KAVGA,
YENİ BİÇİMLENİŞLERİ İLE KIRAN KIRANA DEVAM EDİYOR.

SON SÖZ DAHA SÖYLENMEYEYİPTE,
BİTMEMİŞ BİR HESAPLAŞMANIN KAVGASI SÜRMEKTEYKEN,
KUZEYLİ BARBARLARIN "KARA DÜŞÜ",
TÜM İNSANLIĞIN BİR KEZ DAHA "MAHKUM" EDİLMEK İSTENDİĞİ,
SALDIRGAN BİR KARA BASANDA İFADESİNİ BULUYOR.
VE DE KUZEYİN BARBARLARIYLA DEĞERSİZ EPİGONLARI,
BU "KARA DÜŞ"LERİNİ GERÇEKLIYEBİLMEK İÇİN BİZLERİ,
SOSYALİZMİN "CENAZE" TÖRENİNE ÇAĞIRIYORLAR.
BÜYÜK YAYGARALARLA DÜZENLENİLMESİ DÜŞÜNÜLEN BU TÖRENİN,
KOF KALABALIĞINI İSE,
VAZGEÇENLER VE TESLİM OLANLAR OLUŞTURUYOR...

BU TÜR SERAMONİLER ARASINDA,
'ATEŞ VE İHANET'LE ÇIŞMIŞ TRAJEDİLERİN,
ÖNE ÇIKAN OLUMSUZ GÖRÜNGÜLERİ,
ÇAPLI BİR DEMORALİZASYONDA DEVREYE SOKARKEN,
BİR ÇOK ŞEYDE SARSILIP SAVRULUYOR.
İŞTE "ELVEDA" ÇIĞIRKANLIKLARI !...
İŞTE FUKUYAMA'NIN UCUZ "KEHANET"LERİ !...
YA DA VD'LERİ, VD'LERİ !...

HASIL NE VARSA VE YA "HER ŞEY",
TAM İSTİMİNDEN VE DÖRT DORTLUGÜNDEN,
KUZEYLİ BARBARLARIN "DEĞİŞİMİNE SU TAŞIYOR"MUŞCASINA KI BİR İMAJLA,
UMUDUN VE SEVDANIN EMEKLE ÖRÜLMÜŞ
VAZGEÇİLMEZ BAŞKALDIRISINA SALDIRIYORLAR.

1991'DE NE YAZIKTIR KI KUZEYLİ BARBARLARIN,
İNSANLIK TARİHİNE MALETMEK İSTEDİKLERİ,
BÖYLESİNE KI BİR CÜRÜMLE KARŞI KARŞIYAYIZ.
İNSANAL ÖZÜNE DÖNME KAVGASININ AĞIR BEDELİNİ,

1991'DE ÖDEMekte BİR AN DAHI DURAKSAMIYACAK OLAN BAŞKALDIRAN İNSANLIĞIN,
GÜNEY CEPHESİ BU OLUMSUZLUĞU YENMEYE CÜR'ET EDEREK,
ZAFERLERİN EN ZORU OLAN 'YENİLGİ'Yİ KAZANMAYA ÇALIŞACAKTIR...
KARANLIĞIN ÜRETKEN DİYALEKTİĞİ İLE DEVİNECEK OLAN BU ÇABALAR,
SİNİRSİZA YAKIN Kİ KOLLEKTİF İNSAN İRADESİ,
VE ONUN TARİH BİLİNCİ İLE TAÇLANDIRILIRSA,
KUZEYLİLERİN BİZLERE DAYATTIĞI SAHTE YAZGI'NIN AŞILABİLMESİ,
ELBETTE OLASI OLACAKTIR !...

TÜM BUNLARDAN ÖTÜRÜDÜR Kİ,
KOMÜNİZMİN ENGİN ÜTOPYA UFKU

VE DEVRİMCİ ROMANTİZMİNDEN SOYUTLANMASI,
KESİNLİKLE OLASI OLMAYAN, BAŞKALDIRAN İNSANLIĞIN VAROLUŞU,
ONA DAYATILAN TÜM KARANLIKLARA VE 'HAFİFLİK'LERE KARŞIN,
DEVİRİMCİ PRAKSİSİYLE DÜNYAYI DEĞİŞTİREREK TOPLUMSALLAŞTIRMA,
VE DE GÜNDELİK HAYATIN DEVRİMCİLEŞTİRİLEREK ESTETİZE EDİLMESİ İÇİN,
TARİH İNSANLIĞIN GÜNDEMİNE,
SOSYALİZMİN İKİNCİ BÜYÜK DALGASININ ÖRÜLMESİNİ KOYMAKTADIR.

VE DE 'OL HİKAYAT'TA KAYDEDİLDİĞİ ÜZERE:
SEVDANIN EMEK, DİRENÇ VE BAŞKALDIRI OLDUĞU,
SPARTAKÜS'DEN KOMÜN'E VE EKİM'İMİZE DEĞİN Kİ SEYR-Ü SEFER İÇİNDE,
GEÇMİŞİMİZDE GELECEĞİMİZİN YOLUNU AÇACAK OLAN NE VARSA,
ONLARIN SENTEZİNE DENG DÜŞEN BİR RÖNESANSLA,
1991'DE DE BAŞKALDIRMAK ÜZERİMİZE 'FARZ'DIR...

ÖYLE İSE, TÜM DEVASA GÜÇLÜKLERİNE VE DEZAVANTAJLARINA KRŞIN,
YENİ YIL, TESLİM ALINMAYAN BAŞKALDIRILARIN

İSRARLILIĞIYLA YARATILAN UMUTLARIN,
REKONSTRÜKSİYON'A GEREKSİNİMİ OLAN DEVRİMCİ PRAKSİSİMİZİN,
BİR EYLEM OLARAK KOLLEKTİF AKLİMİZİN,
YENİDEN KURMAK İÇİNDE YİĞİNSALLAŞMIŞ DEVRİMCİ İRADEMİZİN,
VE DE YOKSUL, 'İLERİ' GÜNEY'İMİZİN,
DÜNYAMIZIN GÜNEY'İNDEKİ ATEŞ HAT'TINDA ,
SAVAŞÇI BİR ÖN MÜFREZE OLMA ONURUNA SAHIP OLAN,
BOTAN'LILARIMIZIN, İŞÇİ VAROLUŞLARIMIZIN OLSUN... DİĞEREK;
ÇALIŞMALARINIZDA BAŞARI DİLEKLERİMİLE,
SELAM, SEVGİ VE DOSTLUK YAZIYORUM SİZLERE..

Temel Demirer.

STOCKHOLM “KÜRT KONFERAN- SIN”NA NASIL BİR KARAR TASARI- SIYLA GİTMELİ ?

Bilindiği gibi 2-4 Kasım 1990 tarihleri arasında Stockholm’de yapılması gereken ikinci “Kürt Konferansı” 15-17 Mart 1991 tarihine ertelendi. Komite başkanı C. H. Hermansson buna gerekçe olarak “davet edilen kimi uluslararası kuruluş temsilcileri”nin tespit edilen tarihte gele-meyeceklerini göstermişti. Herkes gerçek nedenin bu olmadığını biliyor. Körfezde başlayan kriz nedeniyle değil Hermansson, dünyanın tek sahipliğine oynayan ABD bile böyle bir konferans düzenleyemezdi. Çünkü bütün emperyalist güçlerin Irak’ın işini bitirmek için TC gibi sömürgeci devletlere ihtiyacı vardı. Bundan dolayı sömürgecilerin öfkesini çekecek bir girişimde bulunmak yerine “beklese de olur” “Kürt Konferansı”nı ertelediler.

15-17 Mart tarihlerinde de Konferansın yapıp yapılmayacağı henüz belli değil. Bu, bütün şiddetiyle sürmekte olan emperyalist savaşa bağlı. Savaş şu veya bu şekilde biterse, büyük bir olasılıkla Konferans yapılacak. Aksi durumda yeni bir erteleme kararının gündeme gelmesi sürpriz olmayacaktır.

İster savaş bitsin isterse bitmesin; ister konferans yapılsın isterse yapılmı-sın; ulusal kurtuluş hareketinin katettiği yol, uluslararası arenalarda savunulacak bir programın oluşturulmasını zorunlu kılıyor. Özellikle sosyalistler böyle bir ortak programa sahip olmalı ve gerek günlük ajitasyon ve propagandada, gerekse “Kürt Konferansı” gibi platformlarda savunmalı, karar halini alması için çalışmalıdırlar.

Savaşın sonucu belli gibi. Beklenmedik gelişmeler (bölgede savaşa yeni güçlerin katılması veya ittifakın dağılması gibi) olmazsa ABD liderliğindeki emperyalist güç Irak’ı, en azından kendi sınırlarına çekilmeye zorlayacak (burda durmasının da garantisi yok). Bölgede birtakım yeni düzenlemelere gidilebilir. Statükoyu pekiştirecek askeri ve ekonomik düzenlemelerin ötesinde Filistin ve Kürdistan sorunu da ele alınmayı bekliyor. Daha şimdiden, kapalı kapıların arkasında görüşmeler yapılıyor ve çeşitli “çözüm”ler üretiliyor. Bu “çözüm”lerin yine sömürgecilerin ve emperyalistlerin

çıklarları doğrultusunda olduğunu belirtmeye gerek yok.

Emperyalistlerin amaç(lar)ı ve bu amaç(lar)ı varmak için politikaları belli. Amaç: mevcut statukoyu birtakım "rütüş"larla korumaktır. Politika: sömürgeci devletlerin yanısıra Kürt ulusal güçlerinin bir kısmını da saflarına almaktır. Sosyalistlerin de politikası bellidir. Bağımsız, birleşik, demokratik Kürdistan! Emperyalistler amaç(lar)ına varmak için bütün güçleriyle çalışıyor. Sosyalistler bu çalışmalarını izliyor, sonuç ne olacak diye büyük bir merakla bekliyor. Gerçekten yapılabilecek bir şeyler yok mu?

Elbette ki vardır. Öyle zamanlar olur ki, koşullar elvermiyor olsa da harekete geçmek "boyun borcu" halini alır. Sosyalist hareketin dağınıklığı ve bölünmüşlüğüne bilincindeyiz. Tek tek örgütlerin yukarıdaki gerekliliği yerine getirilecek denli "güç" olmadıklarının da. Bu gerçeğin bir yanı. Diğer yanı ise, politik tavır açısından ve amacın kitleler nezdinde bilinçe çıkarılması bakımından harekete geçirilebilecek bir potansiyelin varlığıdır. Söz konusu olan bir irade ortaya koymak ve potansiyeli, belirlenmiş politika çerçevesinde harekete geçirmektir.

Bize göre sosyalistler, Konferans gününe kadar, örgütsel faaliyetleri dışında ortak bir platform olarak şunları yapabilirler ve yapmalıdırlar da.

Yurt içinde ve dışında yoğun bir ajitasyon ve propaganda ile Kürdistan'ın kaderinin Kürdistan halklarının iradesine karşı Konferanslarda vb. belirlenemeye-

ceğini anlatmak. Çeşitli toplantılar düzenleyerek sosyalistlerin ne istediğini açıklamak. Pariste olduğu gibi, Stockholm'de de Kürdistan'ın bölünmüşlüğüne gizleyen ve Kürdistan halklarının kendi kaderini istediği yönde tayin etmesine ket vuran her türlü kararın tanınmayacağını haykıran miting, yürüyüş ve gösteriler düzenlemek. Sosyalistlerin, tamamiyle Kürdistan halklarının çıkarlarını dile getiren "Karar Tasarısı"ni içerecek bildiri, broşür ve bültenlerle toplumun en ücra köşelerine ulaştırmak. Başta Kürdistan emekçileri olmak üzere bütün halk kesimini; Avrupa kamuoyunu; devrimci-demokratik kurum ve kuruluşları; sosyalist ve komünistleri sözkonusu "Karar Tasarısı"ni desteklemeye davet etmek.

Ortak sorumluluk bilinciyle ve azami çabayla yaklaşıldığında olumlu sonuçlar elde etmek müm-kündür. Böyle bir ortak faaliyet aynı zamanda sosyalist hareketi daha da kaynaştıracaktır. Teorinin çözemediği kimi sorunların pratik tarafından rahatlıkla çözüldüğü çokça görülmüştür. Önemli bir konjonktürden geçiyoruz. Bu konjonktür, ulusal dar görüşlü, reformist ve her türden statükocu anlayıştan farklı olduğunu gerçekten ortaya koyma ihtiyacı duyan her sosyalist örgüt ve birey için yakalanması gereken önemli bir fırsattır.

Konferansa şu "Karar Tasarısı"yla gidilmelidir.

1. Kürdistan, Türkiye, İran, Irak ve Suriye'nin işgali altında bulunan bir tek ülkedir.

2. Mevcut statüko Kürdistan halklarının iradesine karşı, emperyalistle

rin ve sömürgeci devletlerin çıkarlarına uygun tarzda oluşturulmuş; başta Lozan Antlaşması olmak üzere çeşitli antlaşmalarla resmileştirilmiştir.

3. Kürdistan halklarının nezdinde bölünmüşlüğün ve bölünmüşlüğü resmileştiren antlaşmaları hiçbir meşruluğu yoktur.

4. Kürt halkı ulusal kimliğine sahiptir ve en azından o'nu özgürlüğünden mahrum kılan ezen uluslar kadar Kendi Kaderini Tayin Hakkına kayıtsız şartsız sahiptir.

5. Sorun "Dil ve Kültür" sorunu değil, ülkesi emperyalist ve bölgenin dört sömürgeci devleti tarafından bölünmüş bir halkın bağımsızlık ve birleşme sorunudur.

6. Bütün emperyalist devletler elini, sömürgeci devletler ordularını Kürdistan'dan çekmeli, Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkı meşru görülmelidir.

7. Kürt halkının kendi kaderini tayin için verdiği her türlü mücadele haklı ve meşrudur.

8. Kürt halkı, Kürdistan'da yaşayan tek halk olmadığını, kendisi dışında çeşitli milliyetlerden halkların bulunduğunu kabul eder ve Kürdistan'ı onların da ülkesi olduğunu ilan eder.

** ** *

Sosyalistler, uluslararası konferanslarda, hangi gündemle toplanıyor olurlarsa olsunlar, belirlenen çerçeveye kendilerini sınırlamazlar. "Paris-Konferansı"nda olduğu gibi çizilen çerçeveye hepsolup ardından da, alınan kararları sözde "zoraki" alkışlamazlar. Kendi görüşlerini sakınmasız, oldukça açık ve anlaşılır bir dille ortaya koyarlar, karar halini alması için her türlü çabayı harcarlar. Emperyalistler nasıl Kürdistan halklarının çıkarına uygun olan karar taslaqlarını onaylamıyorlarsa, bizlerin de onların çıkarına uygun kararları "ne yapalım, ancak bu kadar olur" demeden, sessiz kalma yoluna sapmadan reddetmiyoruz.

20 Ocak 91

Stockholm "Kürt Konferansı" na Kuzey Kürdistanlı 10 parti, örgüt ve hareketlerin Konferansa ortak sundukları raporu okuyucularımıza sunuyoruz. (TS)

SAYIN DİVAN BAŞKANLIĞI, SAYIN DELEGELER

Konferansı düzenleyen İsveç Kürt Halkı'nın İnsan Haklarını Koruma Komitesi'ne ve konferansa katılan siz sayın delegelere örgütlerimiz adına teşekkürlerimizi sunar, hepimizi saygıyla selamlarız.

Lozan Konferansı sonucu imzalanan 23 Temmuz 1923 tarihli Antlaşması, Kürdistan'ı Orta-doğu'daki dört devlet arasında bölüştürdü. Ülkesi parçalanıp ve zorla işgal edilen Kürt ulusu, rızası dışındaki bu parçalanmışlığı ve işgali kabullenmedi. Her türlü olanaksızlığa ve onlarca kez büyük katliamlarla karşılaşmasına karşın, direnişini sürdürdü. Bugün de ulusumuzun vermekte olduğu Ulusal Kurtuluş Mücadelesi bütün şiddeti ile sürüyor.

Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi en çok, mücadelesini uluslararası düzeyde kabul ettirmekte zorlanmıştır. Dünyadaki güçler dengesi, Ortadoğu'daki çıkar hesapları, zengin petrol yatakları üzerindeki pazarlıklar, Kürdistan sorununun, Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesinin görmezlikten gelinmesine neden olmuştur.

Yüzyıla yakın süren mücadele, yaşanan bunca katliamın ardından, dünya kamuoyu Kürdistan sorunuyla son yıllarda ilgilenmeye başlamıştır. Bunda Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin vardığı boyut yanında, Kürt halkının dostlarının gayretlerinin de büyük payı olduğunu vurgulamak isteriz.

Dünya kamuoyunda, Kürdistan sorunu çözülmeksizin bölgede kalıcı bir barış ve demokratikleşmenin sağlanamayacağı bilinci geliştiren ve bu yönde çaba sarfedilmektedir.

Kürdistan sorunu sadece Kürt kimliğinin tanınması, kültürünün tanınması ve bu bağlamda bazı haklara sahip kılınması değildir. Sorun Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce ve en geniş bir biçimde belirlemesidir. Kürdistan'da bu amaçla mücadele verilmektedir. Ve bir gerçektir ki, Kürt ulusu kendi kaderini özgürce belirlemediği sürece, ne bölgede kalıcı bir barış, ne de demokratikleşme sağlanabilecektir.

Körfez savaşı sonrası Birleşmiş Milletler, Irak ile savaşta etkin olan devletler, Ortadoğu'da yeni bir yapılanmanın arayışı içindeler. Bu, bölgede ulusal kurtuluş mücadelesi veren halklar açısından tarihi bir fırsattır. Günümüzde bu fırsat en iyi biçimde değerlendirilmelidir. Burada Kürt halkının dostlarına da büyük görevler

düşüyor. Konferansın bu açıdan önemi büyüktür. İnaniyoruz ki, buradan çıkacak bir ses, alınacak bir karar, Kürdistan sorununun en iyi biçimde çözümü için verilmiş bir mesaj olacaktır.

Biz siyasi örgüt delegeleri, örgütlerimiz adına konferansta Kürdistan sorununun "Kürdistan diye bir ülkenin var olduğu, bu ülkede Kürt ulusunun yaşadığı ve Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce belirlemesi gerektiği" temelinde tartışılmasını ve Konferans Sonuç Bildirgesi'nde şu hususların yer almasını öneririz:

1- Kürdistan, dünyadaki parçalı sömürge durumunda olan ender ülkelerden biridir. Kürdistan'ın bu konumu, bölgedeki istikrarsızlığın temel unsurlarından biri olarak çözüm bekliyor. Sorunun çözümünde; **Kürtlerin azınlık olarak değil, ulus olduğu gerçeği dikkate alınarak, verilen ulusal kurtuluş mücadelesi ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı doğrultusunda desteklenmelidir.**

2- Bölgedeki savaşı, ülkesinde yaşayan ve savaşın ağır yükünü çeken Kürt halkı bölgesel sorunların çözümü için yapılacak tüm görüşmelerde temsil edilmelidir.

3- Birleşmiş Milletler kararı ile üretim ve kullanımı yasaklanmış olan ancak Irak yönetimince Kürt halkına karşı kullanılan ve bu yüzden binlerce kişinin ölümü, yüzbinlercesinin yurdunu terketmesi sonucunu doğuran kimyasal silahları üreten, satan, kullanımında suçlu olanların oluşturulacak bir uluslararası komisyon aracılığı ile saptanması ve mağdurlarına tazminat ödenmesi sağlanmalıdır.

4- Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK)'nda alınan, üye ülkelerin silah indirimi kararı K. Kürdistan'ı da kapsamı içine almalıdır.

5- Kürt halkının Birleşmiş Milletlerde gözlemci olarak ve diğer uluslararası kuruluşlarda daimi düzeyde temsil edilmesi sağlanmalıdır.

6- Türk ordusunun K. Kürdistan'daki işgaline ve bölgede yıllardır sürdürülen Olağanüstü Hal uygulamasına son verilmelidir.

7- Körfez Savaşı sırasında NATO İttifakı çerçevesinde Türkiye'ye verilen ve Kuzey Kürdistan'da konuşlandırılan silahlar geri alınmalıdır.

8- Konferans kararlarının yürürlüğe konması ve izlenmesi için bir **Gözetleme Komitesi** kurulmalı ve bu komite de Kürtler de temsil edilmelidir.

Konferans çalışmalarında Başarılar dileriz.

- * *Kürdistan Sosyalist Hareketi (TSK)*
- * *Kürdistan Kurtuluş Partisi (Rızgari)*
- * *Tekoşına Sosyalist*
- * *Kürdistan İşçi Partisi (KİP)*
- * *KAWA*
- * *Türkiye Kürdistanı Demokrat Partisi (T-DKP)*
- * *Ala Rızgari Birlik Platformu*
- * *Kurdistan Ulusal Kurtuluşçuları (K.U.K)*
- * *Yurtsever Devrimci Platformu*
- * *Kürdistan Kurtuluş Hareketi (TEVGER)*

KÖRFEZ KRİZİ" VE "KRİZ"LI YAKLAŞIMLAR

H. Jehat

"Sosyalistim" demekle doğru bir bakış edinilmiyor. Bireye veya kollektife doğru bir bakış kazandıran; sosyalist düşüncüyü özümsemek, olay ve olgulara yaklaşım mantığını kavrıyarak değişik koşullarda yaratıcı tarzda uygulayabilmektir.

"Körfez Krizi", yeterince "kriz"li bir coğrafyada meydana geldi. Bölgenin kendisi gibi ona dair yaklaşımlar da "kriz"li. Sol'da ortaya konan politikalarından biri izlenirse ABD'ye yamanmaya, diğeri izlenirse Saddam'a destek vermeye götürebilir insanı. Sevindirici olan yan, Sol'un önemli bir kesiminin bu yaklaşımların dışında bulunmasıdır. Bu yazıda, "Saddam'a destek"e varmakla malül yaklaşımlar üzerinde kısaca duracağız.

Yanlışta İstikrarlı Çizgi.

Irak'ın saflarında olunması gerektiğini en açık biçimde savunan görüş, D. Perinçek ve o'nun partisi SP'ye aittir. Yanlışta istikrarlı olan Perinçek'in, siyasal akım olarak ortaya çıktıktan beri, hiçbir şeyde bu denli isti

krarlı olmadığı biliniyor. Perinçek'in öne sürdüğü argümantlardan biri; "Almanlar'ın Prusya'sı olur da Araplar'ın olmaz mı?"dır.

Açık ki, Saddam ile Bismark arasında bir paralellik kuruyor. Saddam'ın tam anlamıyla Bismark olması için "keşke" diyor Perinçek, "Saddam Kuveyt'le yetinmese de Suriye, Lübnan, Ürdün, B.A. Emirliklerini ve hatta S. Arabistan'ı da "ilhak" etse. Nedense Mısır'ı bu operasyona dahil etmiyor. Mısır'ın bir Arap ülkesi olduğunu bildiğine göre dışarda tutmasının anlaşılır bir nedeni yok. Yoksa gerçekçi davranıp boğaz-ında kalır diye harislikten uzak tutmaya mı çalışıyor Saddam'ı?

Düşündüğünü gerçeğin yerine koyması, Perinçek'in göze çarpan yanlarından biridir. Saddam'a verdiği desteğe gerekçe yaptığı "Dünya devrimini güçlendiriyor" tespiti de bunlardan biridir. Birinci "devrim"i Walesa'ya verdiği destekle yapan Perinçek, ikincisini Saddam üzerinden denemeye çalışıyor. Bu ikinci "devrim" uğruna Perinçek (biraz da "objektif"lik

adına), Saddam'ın "olumsuz"luklarını O'nunla aynı safta olmanın önünde engel görmeyecek kadar "özveri" de bulunuyor.

Bütün yanlışlarına karşın Perinçek, hareket noktası olarak kabul edebilecek "teorik" bir doğruya işaret ediyor: "Savaşlarda insanların, tarafların özelliklerini, karakterlerini ve içeriklerini kendi zevklerine göre..." belirleyemezler.

Anlaşılır olması için açalım: Saddam'ın desteklenmesini kararlaştırmadan önce nesnel durumunu olduğu gibi ortaya koymalı, ne için ve ne adına harekete kalkıştığını anlamalıyız. Peşinen verdiğimiz desteği meşrulaştırmak için hak etmediği mezyetler yüklememeli, eğer desteği hak etmişse bundan kaçınmak için de gerekçeler bulmalıyız: Halk arasında buna "yiğidi öldür hakkını yeme" derler.

Perinçek'in söylediği başka, yaptığı başkadır. Politikada sıkça rastlanan bir durum. Ama sosyalist politikada değil. Arap dün-yasının emperyalizm tarafından satranç tahtasına çevrilmiş, şahları ve piyonlarıyla kapitalist düzenin selameti için kör bir döğüşün içine itilmiş bu dünyanın bir "Purusya'ya hakkı olduğu" doğrudur. Marksist-leninistlerin bu "Purusya" isteği (?) karşısında Perinçek gibi düşünemeyecekleri de bir başka doğrudur. Bu "Purusya" bir burjuva Purusya olacaksa (Bu koşullarda bundan başkası olmayacağı gibi, Perinçek de başka türlü olabileceğini ortaya koymuyor. Örnek aldığı Bismark ve Purusya neyi düşündüğünün kanıtıdır.) onun için savaşmak sözde sosyalistlerin işi olabilir. Günümüz dünyasında sosyalistlerin

desteğine muhtaç olacak kadar "düşkün" bir burjuvazi yoktur. Hiçbir akli başında sosyalist, kapitalist dünyada yaşadığının far-kindaysa ve geleceği kazanmak diye bir derdi varsa, emekçi yığınların sırtında boza pişirecek böyle bir Purusya için tek dayanağı olan proletaryanın nezdinde riyakar olmak istemez. Bu, sosyalizmden elini yıkamış olmaların işidir.

Somuta dönüp, Saddam'ın, bir "Arap Purusya"sı peşinde olup olmadığına bakalım.

Ne Saddam ne de O'nun başına üşüşen emperyalistler böyle bir şey ileri sürmediler (Kuveyt'i yutan bir Irak'ın daha ileri gidip gitmeyeceği ayrı bir konudur). Yakın tarihte bu amaçla yola çıkmış olan biri varsa o da A. Nasır'dır. Emperyalistler, Saddam'ın Körfez den aşağıya doğru sarkacağını propaganda etmekle: 1) bölgeye yaptıkları askeri yığınağı meşrulaştırmayı, 2) olası bir savaşa yığınları hazırlamayı amaçlıyorlar. Akbulut'un kafa yetenekleriyle bile, bu anlaşılır bir şeydir.

Diğer yandan Saddam, verdiği demeçlerde ve yaptığı açıklamalarda adeta "böyle bir kuşkunuz varsa gidermek için her türlü anlaşmayı yapmaya hazırım" diyor emperyalistlere. Arap milliyetçiliğini ve islami fundamentalizmi okşayan mesajlar vermesi, Filistin sorununu gündeme getirmesi tamamıyla içinde bulunduğu durumla ilgilidir. Emperyalizmin Ortadoğu denizinde yüzmeye çalışan biri, Arap milliyetçiliğine, islamiyete ve Filistin sorununa sarılmak durumundadır. Emperyalizmle çıkar çatışmasına girdikten sonra bunu, kim

olsa yapardı. Arap milliyetçiliği ve Filistin sorunu burjuva yayılcılığın da gerçekten anti-emperyalizmin de dayanağı yapılabilir. Önemli olan bunlara dayanan gücün karakteridir.

Perinçek'in Saddam için "dünya devrimine katkıda bulunuyor" demesi, kendi teorisiyle tam bir uygunluk içindedir. O'nun tasavur ettiği "dünya devrimine katkı" bundan başka kendisini ortaya koyacak biçim bulamaz. Perinçek'in oturduğu sandelyeden olaya bakılırsa bu sonuca varmak doğaldır. Gerçekte ise, TC Kıprısı'nın kuzey kesimini yutmakla; dönemin Arjantin'inde faşist generaller Falkland adalarını kapmak için İngiltere'ye savaş açmakla ne denli dünya devrimine katkıda bulundularsa, Saddam da o oranda katkıda bulunuyor, daha fazla değil.

Perinçek'in hafsalası, dünyayı dengede tutan çivilerin yerinden oynadığı bir dönemde, "kendi çapında sömürgeci"lerin büyük çıkarları için harekete geçebileceğini ve bunun adının "anti-emperyalizm" değil, çıkar savaşı olabileceğini almıyor. dünya emperyalistleri ve onların Dümen suyunda yürüyen devletler Saddam'ın biriki adacığa ve bir-iki petrol kuyusuna fit olacağını ifşa ettikleri bir zamanda Perinçek'in başka telden çalması, Irak devletine hak etmediği misyonlar yüklenmesi, isteklerine göre nesnelliği çarpıtmaktan başka anlama gelmiyor.

Olanla Olması Gerekenin Karıştırılması.

Irak'ı olumlamaya çalışanlardan biri de

Y. Küçük'tür. Zaman zaman aşırıya ve erken yargılara varsa da birçok konuda doğrudan kalmayı başarabilen Küçük, Körfez krizine ilişkin yaklaşımıyla Perinçek'e yaklaşıyor. Kalkış noktası farklı olmakla birlikte vardığı yer, Irak'ın saflarıdır. Batı basını, kamuoyunu savaşa hazırlamak amacıyla Saddam'ı, vahşetiyle hafızalardaki canlılığını koruyan Hitler'e benzetme kampanyasını başlattı. Küçük bir başka yol deniyor ve Saddam'ı Hitler'e değil de Bismark'a benzetiyor. Küçük'ü Perinçek'le aynı noktada birleştiren budur. Bunun bir yakıştırma olduğunu söylemekle yetinelim.

Küçük'ün üzerinde durmaya değer görüşü, Kuveyt ve benzerlerini bir devlet saymaması ve böyle devletlerin ortadan kaldırılmasının (kalkmasının değil) "her zaman" iyi olduğunu ileri sürmesi ve bunu Irak'a desteğinin dayanağı yapmasıdır.

Tarihin gelişim seyrine bakıldığında her toplumsal sisteme (sınıfları kastediyoruz) denk düşen farklı bir devlet örgütlenmesi görülür. Merkezi devlet kapitalizme tekabül eder. Bu devletler kapitalizmin gelişmesi ve burjuva önderlikli ulus fikrinin doğal sonucudurlar. Senyörlerin egemenliğinin son bulması ve senyörler senyörü kralın yerini toplumsal dayanağı daha geniş olan burjuvazinin alması bu gelişmenin zorunlu sonucudur.

Marksistler, küçük devletletin yokoluşunu getiren gelişmelerin bu biçimini her zaman "ilerici" saymışlardır. Küçük'ün yaklaşımı bu

çerçeve de doğrudur. Ama Körfez'de olanların böyle olmadığı açıktır. İç dinamiklerle gelişen bir sürecin sonunda Kuveyt devletinin ortadan kalkması ayrı, çıkar çelişkileri sonucunda askeri bir güç tarafından ortadan kaldırılması ayrıdır.

Kaldiki sosyalistler "Kuveyt devleti ortadan kalksın mı kalkmasın mı?" diyerek soruna yaklaşamazlar. Herhangi bir gerici veya burjuva devletin ortadan kalkmasının kaygısını duymak sosyalistlere düşmez. BM Kuveyt devletinin ortadan kaldırılmasına karşı çıkıyor. Çünkü bu örgüt, karşılıklı birbirlerinin varlığını tanıyacağına dair taahhütler veren devletlerin örgütüdür. Sosyalistler nasıl bu çerçevede tutum belirleyemezlerse, 'tamamen petrol peşinde olan Irak' çerçevesinde de tutum belirleyemezler. Bize düşen bu didişmenin adını koymak ve emekçileri ilerletebilecek politikalar üretmektir.

Genel olarak küçük devletlerin ortadan kalkmasına gelince. Tarihsel sürece bakıldığında gelecekte, ilkin bu tip devletlerin ortadan kalkacağı açıktır. Günümüz dünyasında bile bunun belirtileri vardır. Avrupa'nın küçük devletleri şeklen devlettirler ve giderek sili- kleşiyorlar. Kapitalist gelişmenin doğal sonucudur bu. Tarihin mantığı bu yönde çalışıyor. Fakat bu gelişme esas olarak "evrimsel" tarzda oluyor. Küçük devletlerin zorla (emperyalizm bunu da yapıyor ama yanına kâr kalmıyor) ortadan kaldırılması tamamıyla başkadır. Eğer bu düşünce biçimi veri alınırsa oturup belli baremler saptamamız, hangi ölçülere göre hangi devletlerin yaşamaya hak

kazandığını, hamgilerinin bu hakka sahip olmadığını ortaya koymamız gerekir. O koşullarda belki Irak'ın da yaşamaya hakkı olmayabilir. Bu düşünce bununla da sınırlı kalmaz. Emperyalistlerin küçük devletleri yutması karşısında "zaten küçüktüler" diyerek sessiz kalmayı getirir. Ölçüler değışti mi, haklı-haksız ayrımının yerine büyüklük-küçüklük kondu mu, buraya varmak pekala mümkündür.

"Hem Ağlarım Hem Giderim"

Tavır

Yaklaşım itibariyle doğrularda seyretmekle birlikte pratik tavırlarda Saddam'ın yanına düşen dergilerden biri "Yeni Demokrasi"dir. Y. Demokrasi'nin Irak-Kürdistanı ulusal hareketine bir de önerisi var. Irak'ın emperyalist işgale maruz kalması durumunda, hatta savaş başlamadan önce bir ateş-kes sağlayıp emperyalizme karşı savaşmasını öneriyor. Dayanağı, Saddam'ın, emperyalizm tarafından "nesnel olarak halkların mütefiki" haline getirilmesidir.

Y. Demokrasi, Körfez krizini bir çıkar çatışmasının sonucu olduğunu teslim ediyor. Ekonomi çıkar ve siyasal nüfuz alanı edinmek isteyenlerden birinin "İrkçi faşist Saddam gericiliğı", diğlerinin ise "emperyalizm/ABD" olduğunu söylüyor. Buna karşın Irak, "nesnel olarak halkların safına" itilmiş gösteriliyor. O'nu bu konumda gösteren tek gerekçe, ABD'yle yüzyüze gelmiş olmasıdır.

Bu yalnızca Y. Demokrasi'nin değil, aynı görüşlere sahip olanların ortak

yanılıgıdır. Buna göre ABD'ne kafa tutmak ve onunla çıkar dalaşına girmek, halkın saf-larında olmakla birdir. Sakın yanı-lıyor olmayalım. Emperyalizme karşı müttefik kazandığını sanan Y. Demokrasi, yeni bir sömürge-cinin müttefiği olmasın ?

Saddam'ın Kuveyt'i ilhakı halkın çıkarlarıyla aynı değildir. Bu politikasıyla halkın saflarına katılmaya hak kazanmış olmuyor. Orta-doğu halklarının çıkarları emperyalizmin kovulmasıyla sınırlı değildir. Bu çıkarlar Saddam da dahil bütün gerici yöntemlerin ortadan kaldırılmasını gerektirir. "İki süper güç" dışında kuş tanımayan Y. Demokrasi'nin Saddam gibi yeni yetme sömürgecileri görmesinde yarar var. Irak'ın petrol yataklarını şeyhlerden gassetmesi ne Irak ne de dünya emekçilerine bir pay kazandırır. Olsa olsa kârlardan ağzına bir kaşık bal çalınıp refah düzeyi nispeten yüksek bir işçi aristokrasisi yaratır. Bunun Irak devletine sağlayacağı yarar ise, böyle bir işçi sınıfına dayanarak varlığını korumak, Kürdistan üzerindeki eğemenliğini pekiştirmek ve "cephe gerisi"ni sağlama almış olarak militarist politikasını sürdürmektir. "Halklar" belki de ABD'den kurtulmuş olurlar ama aynı zamanda kurtulmaları gereken küçük bir "ABD" de yaratırlar.

Y. Demokrasi, ulusal kurtuluş hareketine "ateş-kes" önermekle devrimci bir politikaya sahip olmadığını ortaya koyuyor. Kürdistan hakkında ve onun kurtuluşu için verilen mücadeleye ilişkin yeterli bilgiye sahip olmadığını da... Irak-

Kürdistanı ulusal hareketi durup dururken silaha sarılmış değil. Üstelik Saddam'dan fazla bir şey istediği de yok. Altı tarafı bir "otonomi" için yıllardır veriyor bu müca-deleyi. 11 Mart "özerklik" antlaşmasını geçersiz kılan, manevra üstüne manevra yapıp Kürdistan halkını jenosite (soykırımına) tabi tutan Saddam'dır. Buna rağmen "ateş-kes" yapmasını önermek olsa olsa "kol kırılır yen içinde kalır" politikasıdır ki, bu, Kürdistan için geçerli değildir. Ortada bir "yen" yok ki, kırılan kolun katlanılsın !

Devrimci politika, çıkar kavgasına tutuşan zorbalara arasında "küçük-büyük" hesabıyla tercih yapmayı değil, bundan yararlanarak halkların ve emekçilerin kurtuluşu için savaşmayı emreder. "ABD'siz ve Sadddam'sız bir dünya, baskısız, sömürsüz bir düzen" şiarı Kürtler için de geçerlidir.

Ölçü tahlil değil siyasi eylemdir. Y. Demokrasi tahlillerine göre bir siyasal eylem ortaya koyacaksa, "hem ağlarım hem giderim"den vaz geçmelidir.

Yanlış Yerde Aranılan Enternasyonalizm.

"Mücadele" dergisi "geçmiş bir yana bırakalım, şimdiye bakalım"ı vardiıyor işi. Bir an kabul edip, bu mantığa göre akıl yürütelim.

Irak'la ABD karşı karşıya. Mücadele ABD'nin dünya ölçekli eğemenliğini ve o'nun geriletilmesi gerektiğini gözününe alarak, Irak'ın desteklenmesini savunuyor. ABD emperyalist ve saldırgandır. hedef alınmayı hak etmiştir. Ya Saddam ? O da Orta-doğunun mevcut durumunu

ayakta tutan sacayaklarından biri değil mi ? Orta-doğu'nun geleceğini önemli ölçüde değiştirecek talep-lerle ortaya çıkan Kürdistan halkının baş düşmanlarından biri değil midir ? Saddam G. Kürdistan halkını köleleştirme hakkını kendinde buluyorsa, Kürdistan halkı neden o'na karşı savaşıma hakkına sahip olmasın ?

Kürdistan halkının buna sonuna kadar hakkı vardır. Kürdistan'ın bir parçasını avcunda tutan Saddam'ın yeni çıkarlar elde etmeye çalışırken daha güçlü bir emperyalist devletle karşı karşıya gelmesi, O'nun elinden bu hakkı almaz. "Kürt milliyetçiler'nin Halepçe'yi veya başka bir başka jenosidi öne çıkarıp Saddam'a yönelmeleri "prağmatizm" değil, içinde buldukları mücadelenin gereğidir. G. Kürdistan ulusal hareketinin emperyalizm ve bölgenin diğer sömürgeci devletleriyle ilişkisi eleştirilip mahkum edilebilir, edilmelidir de. Ama Saddam'a karşı savaştığı için eleştirilemez. Yapılması gereken mücadeleye teşvik etmek ve desteklemektir. G. Kürdistan ulusal hareketinin yapacağı en doğru iş, işgalciliğin en çok tartışıldığı bu zamanda, kendi topraklarını işgalden arındırmak ve bağımsızlık ilan etmektir. Bağımsızlığına yönelik her saldırı karşısında da direnmelidir. Bu şekilde davranabilme dirayeti gösterirse hem Saddam'a hem de emperyalizme karşı savaşmış olur. Çünkü emperyalizm de Bağımsız Kürdistan'a karşı olacaktır. Aksi takdirde ne emperyalizm ne de Saddam, basit bir "özerklik" dışında Kürt

halkına bir şey armağan etmeyecektir. Bu "basit özerklik" bile, kendi haklarına sahip çıkan bağımsız bir irade olarak ortaya çıkmasından geçer; ona buna yamanmaktan değil.

Mücadele dergisinin ilginç bir görüşü daha var. Irak'lı devrimcilerin Saddam'a karşı savaşmalarını "doğal" buluyor. Bu "doğal"lığa şöyle bir kayıt koymayı da ihmal etmiyor. "Ama bunu yaparken emperyalizmin yedeğine düşmemelidirler." Bu formülasyonla Mücadele dergisi kendi kendisini kuşatıyor. Diyelim ki, Iraklı devrimciler Saddam'a karşı bir mücadele başlattı. O zaman Mücadele dergisinin tutumu nasıl olacak ? Eğer şimdiki tutumunda ısrar eder-se, Iraklı devrimciler karşısında Saddam'ın saflarına düşecek.

Bu düşüncenin bir başka açmazı daha var. Emperyalizmin yedeğine düşmeden Saddam'a karşı savaşma hakkı Iraklı devrimcilere tanı-mıyorsa, aynı koşulla Kürdistan ulusal hareketine neden verilmiyor bu hak ? Mücadele dergisi bu konuda açık değil. Fakat bunun çifte standart olduğu açık. Mücadele'nin ilkin bırakması gereken bu-dur. İkincisi de "enternasyonalist tutum" diye Saddam'a verdiği destektir...

10.Aralık 1990

Atıfta bulunulan düşünceler için bkz:

Teori, sayı 4.

T. Kurtuluş, Ekim'90.

Y. Demokrasi, Körfez, özel sayı.

Mücadele, sayı, 2,3,4.

GERİCİ SAVAŞA KARŞI TUTUM VE SAVAŞ SONRASI DURUM

C. Seydo

ABD ve Müttefikleri Irak'ı Kuveyt'ten çıkarma gerekçesiyle, 17 Ocak'da başlattıkları savaş bütün hızıyla sürüyor. Savaşta her iki tarafın, günde ortalama 12 000 ton bomba kullandığı, halktan binlerce insanın ölümüne, elektrik, su ve evlerin harabeye çevrilmesine yol açıyor. Bir ayda savaşta kullanılan bombalar, 2. dünya savaşın da, bir yıl için de kullanılan bombalara eşit olduğu düşünülürse yaratacağı tahribat anlaşılır.

Emperyalist ittifakın ve sömürgeci Irak devletinin 5 ay boyunca hazırlığını yaptıkları Körfez savaşına, başta bölge halkları olmak üzere Avrupa ve Amerika halklarının çoğunluğunun savaşa hayır sloganlarıyla karşı çıkmalarına rağmen yapılıyor.

Kriz boyunca karşılıklı bütün diplomatik yollarını denemek gerektiğini söyleyen emperyalist ittifak aslında bütün bunları bölgeye gerekli askeri gücü yığmak için zaman kazanmak ve dünya kamuoyunu savaşa hazırlamak

için yapıyordu. Savaşın çıkış nedeni, ne ABD emperyalistleri ve müttefiklerinin iddia ettiği gibi işgala uğramış Kuveyt halkının kurtarılması; ne bölgede tehdit altında olan barışın sağlanması; ve ne de işgalci, diktatör ve halk katili olan Saddam'ın işlediği cinayetlerden ötürüdür. Savaş, bölgede petrolün Batı'ya ucuz ve garantili akabilmesi ve ABD'nin siyasi egemenliğini daha da pekiştirmesi için yapılıyor. Eğer Irak Kuveyt'e değilde, örneğin Suriye ve ya Ürdün'e saldırmış olsaydı emperyalistlerin sesiz kalmaları bir yana belki İran'a karşı savaşında olduğu gibi Irak'ı destekliyeceklerdi.

ABD'nin petrol rezervleri gün geçtikçe kuruyor ve petrol ihtiyaçlarının %50'sini dışardan satın almakta bugün. En büyük bölümünü de S. Arabistan ve Kuveyt'ten karşılıyor. Bu nedenledir ki, daha 1980'de, dönemin Cumhurbaşkanı olan Jimmy Carter, "Körfeze gelebilecek her hangi bir saldırıyı ABD, en

önemli ekonomik çıkarlarından birine gelmiş olarak kabul edecek ve silahlı güçte dahil bütün araçlarla buna karşı savaşacaktır", diyordu.

ABD bu amaçla 1980 yılında bitmez tükenmez olan Kuveyt petrol rezervlerinin kendi ülkesine ucuz ve güvenlik içinde akmasını sağlamak için Central Command adını verdiği özel bir birlik kurdu, ki bugün savaşın öncelinde savaşan bu birliktir. Central Command'ın tek görevi, Körfez'deki petrol kuyularını askeri saldırılardan korumak için özel olarak eğitilmiştir. Bu amaçla, 1980 sonrasında aynı birlik Körfez'de askeri manevralar yapmıştı. İşte Irak'ın ve başı Saddam'ın "katline sebep" budur. Çünkü emperyalizmin kan damarı petrollü gasp etmeye çalışmıştır.

Krizi diplomatik yollarla çözmek için, daha önce yapılan bütün barış girişimlerini reddeden emperyalist ittifak son olarak Gorbaçov tara-fından hazırlanan ve İran'ın desteklediği barış planında yine ABD ve müttefikleri tarafından reddedilmesi ile birlikte Irak'a karşı kara savaşını da alelacele başlattı.

Körfez krizinin çıkışından bu yana getirilen bütün barış planlarını ABD ve müttefikleri ya yetersizdir diye reddetti ya da çeşitli biçimlerde bu planları işlemez hale gelmesini sağladılar. Bunun nedeni savaş kararını daha Irak'ın 2 Ağustos'da Kuveyt'i işgal ve ilhakı ardından verilmiş olmasıydı. Açıkça ABD ve müttefikleri savaş istiyorlardı. Çünkü, ABD sadece Irak'ı Kuveyt'ten çıkarmak ve bölgede bir nu-

maralı uşağı olan Emir ailesinin iktidarını yeniden sağlamlaştırmak istemiyor. Ayrıca bölgede ABD ve diğer emperyalist devletlerin silahlandırıp güçlendirdikleri, İran'a karşı 8 yıl yürüttüğü savaşta destekledikleri, Kürt halkına yönelik kimyasal bombalarla yaptığı katliamlara sesiz kaldıkları Saddam'ın ve başı olduğu Irak devletinin askeri gücünün yıkılmasını da amaçlıyorlar. Böylece, emperyalizmin çıkarları aleyhinde istikrarsızlaşan Orta-Doğu'nun çeh-resini kendi çıkarları doğrultusunda yeniden düzenleyebilecek, bölgede ekonomik ve siyasi çıkarlarını garanti altına alabilecektir.

Bu savaş ayrıca, bölgede ve dünyada Saddam gibi ABD ve müttefiklerinin çıkarlarına sal-dırabilme cesaretini gösterebilecek olası yeni Saddamlara böyle emellerden vazgeçmelerini sağlayabilmek için Saddam'ın yenilgiye, ordusunun tahritaba uğratılması emperyalist ittifak için gerekli ve zorunludur.

SAVAŞIN İKİNCİ ÇEPHESİ: KÜRDİSTAN

Sömürgeci TC devleti daha krizin ilk günlerinde ABD ve müttefiklerinin yanında olduğunu bütün marifetiyle gösterdi. BM'lerin Irak'a karşı ambargosu daha başlamadan Irak'tan petrol boru hatlarını kapatmasını istedi. Bununla kalmayıp, kapılarını emperyalist ittifakın Çevik Kuvvet'lerine sonuna kadar açarak Kürdistan topraklarına yerleşmesini sağladı. Diyarbakır ve Batman hava alanlarını da ABD uçaklarının

emrine verdi.

TC devletinin başı Özal açık açık savaş sonrasında masaya oturup pastadan payına düşeni alacağından söz ediyor. Lozan antlaşmasıyla İngilizlere kapırdığı Irak Kürdistan'ın iki büyük vilayeti olan ve petrol yatakları bakımından zengin olan Kerkük ve Musul'un kendisine bağışlanacağı hayaliyle yatıp kalkıyor. Daha savaş bitmeden TC'nin başı Özal Güney Kürdistan ile ilgili haritalar yayınlıyor. Sömürgeci TC devleti 70 yıldır Kerkük ve Musul'u işgal ve ilhak etme hayaliyle yaşıyordu ve bunca yıldır böyle bir fırsatı bekliyordu. Bugün, bu fırsatın eline geçtiğini sanarak savaşta kraldan çok kralcı geçiniyor.

Sömürgeci TC devletinin emperyalizmin yanında savaşa girmesinin bir başka önemli nedeni de Güney Kürdistan da ulusal kurtuluş hareketinin gelişmesini ve başarıya ulaşmasını engellemektir. Güneyinde bir Kürt devletinin kurulmasını kabul edemeyeceğini ve buna karşı duracağını kriz süresince defalarca belirtti.

Bütün bunlardan dolayı TC, K. Kürdistan'da Irak'a karşı savaşın ikinci cephesini açmıştır. Türkiye ve Kürdistan halklarının %90 gibi ezici bir çoğunluğunun savaşa karşı olmasına rağmen, yukardaki emellerine varmak için bu savaşa giriyor.

Savaşın bu cepheden başlaması durumunda en çok zarar görecektir olan hem Türkiye Kürdistan'ındaki hem de Irak Kürdistan'ındaki Kürt halkı olacaktır. Daha şimdiden TC devleti Körfez

savaşının yarattığı fırsattan yararlanarak K. Kürdistan'da, insansızlaştırma ve batıya güçtirme planlarını gerçekleştirmek amacıyla baskının ve katliamların dozunu artırıyor. Sayıları kesin olarak bilinmemekle birlikte 6 ay içinde 2 milyona aşkın Kürt insanı güce zorlanmıştır. Güney Kürdistan halkı ABD ve Sömürgeci Türk savaş uçaklarının hedefi olmaya devam etmektedir.

SAVAŞ SONRASI DURUM

ABD ve mütefiklerinin bu savaşla amaçlarının, bölgede ekonomik ve siyasi çıkarlarını yeniden güvence altına almak olduğunu belirttik. Ancak savaş sonrası bölgedeki ezilen üçüncü dünya ile ezen Batı arasındaki çelişkileri keskinleştireceği; ulusların ve azınlıkların sorunları çözülmeden kalacağı besbellidir. Hele hele en büyük sorunlardan biri olan Kürdistan ulusal sorunu çözülmeden kalacaktır.

ABD ve mütefikleri savaş öncesi Kürtlere de göz kırptı. Kürt ve Kürdistan olgusunu da Saddam'ın teşhiri için propaganda silahı olarak kullandı. Ayrıca bölgede bir Kürt devleti sorunu da Batı basınında tartışıldı. ABD ve mütefikleri bir yandan TC gibi, Kürt devleti deyiminden öcü gibi korkan sömürgeci devletleri, Irak karşısında hizaya getirmek, diğer yandan, gerekli gördüğünde Saddam'a karşı bir silah olarak kullanmaktı.

Ne zaman ki bütün bunlara gerek kalmadan savaşın kendi zaferleriyle sonuçlanacağını kestirdiler Kürtlere de

sırtlarını çevirdiler. Gerek ABD gerekse İngiltere Dışişler Bakanları olsun Irak'ın bölgede güvenlik için toprak birliğinin şart olduğunu, bu nedenle Irak'ın parçalanmasına karşı olduklarını açık bir dille belirttiler. ABD daha da ileri giderek, Konsolosluklarına Kürt örgütleriyle ilişkiye geçmemelerini, gelen önerilerin de geri çevrilmesinin emrini veriyordu. Bugünlerde Bayan Mitterand'ın girişimiyle ABD'de G. Kürdistan liderleriyle yapılan görüşmeler ve konferanslar ise Senatörler düzeyinde kalmaktadır.

Şu bilinmeli ki, savaş öncesi emperyalist devletler Kürt hareketini bölgedeki projeleri ile çakıştığı oranda desteklemiş, ancak Kürt halkının bölgede ne bir devlet ne de güçlü örgütlenmelere sahip olmasına izin vermemiştir, hatta gerektiğinde bunu canice ezmiştir. Savaşla birlikte ve savaş sonrası da bu böyle olacaktır. Çünkü emperyalizmin çıkarı bölgedeki mevcut statükonun korunmasındadır. Dolayısıyla ABD ve müttefikleri ile ilişkiler geliştirip Kürdistanın krutuluşunu beklemek can alan ezrailden canını geri istemeye benzer. Ezrailin aldığı canı değil geri istemek, gelenek hayali bile olsa düşünülemez.

Gerek Filistin gerekse Kürdistan ulusal sorunu olsun ancak, kendisini bir halk hareketi olarak dayattığı zaman emperyalistler ciddiye alacak ve çözüm için zorlanacaktır.

Bunun bilincinde olan ABD emperyalizmi ve müttefikleri, bölgede ezilen halkların ve emekçi yığınlarının gelişebilecek mücadelesini durdurmak

için Türkiye, İran, Saddamsız Irak, S. Arabistan, Mısır ve Süriye'den meydana gelecek CENTO benzeri bir güvenlik paktı kurmaya çalışıyor. Bizce, emperyalizmin savaş sonrası siyasi planlarından en temel olanı böyle bir güvenlik paktidir. Ancak böyle bir pakt ABD ve müttefiklerinin uzun müddet petrolün batıya akışını güvence altına alabilecek ve bölgedeki çıkarlarına aykırı siyasi gelişmeleri durdurabileceklerdir. Ancak burada bir olasılık varki, yeniden dengeleri altüst edebilir. O da, zayıf düşen bir Irak'ın İran yanlısı şiiilerin iktidara gelmesi ve ele avuca sığmaz İran Molla'larının bölgede emperyalizm için yeni bir Saddam, yeni bir tehdit unsuru olacağıdır. Bölgede güçlü bir İran TC ve S. Arabistan gibi devletlere bir tehdit unsuru olacaktır. Emperyalizm bunu engellemek için TC'ye G. Kürdistan'ı bağışlayabilir yada Türk devletiyle ilişkide bir Kürt hareketini destekleyeceğini dayatar, 1971 sonrası Barzani'yi İran'la ilişkiye zorladığı gibi. Bölgede din motifli güçlü bir Molla devleti sosyalistler ve devrimciler için de çok tehlikelidir ve şidetle karşı durulması gerekir.

Dolayısıyla emperyalizm için iki çözüm yolu ortaya çıkıyor: Birincisi, sözlerinden dışarı çıkmayan Saddam'ın iktidar da kalması; ikincisi ise, Irak'ta emperyalistlerin yeni bir kukla hükümetin işbaşına getirilmesi. Bu bir askeri darbeye olabilir.

Ancak, bir başka kaçınılmaz gerçekte savaş sonrası emperyalistler arası kızıyacak olan bölgede petrol ve pazar üzerindeki çıkar rekabetidir. ABD ve In-

giltere petrol ve pazar üzerinde en büyük paya sahip olacaktır. Ancak, bölgeye daha önce silah satan (Özellikle Irak'a) başlıca ülkelerden biri olan Fransa, ABD'yi destekleyen Almanya ve Japonya'da bu paylaşımın hak iddia edeceklerdir. Sovyetler Birliği'nin içi yanmasına rağmen bu rekabet gücünü artık yitirdiği bir gerçektir.

Yine, bu savaşla, yıllardır yüksek teknoloji ile donatıldığı silahlarını denemeden geçiren ABD'nin silah tekelleri bölge pazarının komandasını eline alacaklardır. ABD sanayisinin büyük bir bölümünün silah ürettiğini düşündüğümüzde bu savaşı niye en çok ABD'nin istediğini anlamış oluruz. Çünkü, bu savaşla birlikte, bölgedeki işbirlikçi devletler; (Türkiye, Mısır, S. Arabistan, Kuveyt ve Saddamsız Irak) yeniden silahlanacaklardır. En azından bu devletler savaş kayıplarını bertaraf etmek için silah alacaklardır. Türkiye daha şimdiden ordunun modernize edilmesinden söz ediyor. ABD'nin silah tekelleri için bu yıllardır üretilen silahların satımı ve milyonlarca dolar kâr demektir. ABD silah tekellerinin kârları Orta-doğu halkalarına ödetelecektir. Nasıl ki, Körfez savaşının her senti bölge emekçilerinin sırtından çıkartılıyorsa.

İşte savaş sonrası kıyamet bu pazarların hakimiyeti üzerinde kopacaktır. Birincisi bu. İkincisi de, bölgedeki ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketleri ile emperyalizm ve yerli işbirlikçileri arasında olacaktır.

Emperyalizmin savaş sonrası en çok korktuğu, tilki misali "dönüp dolaşp

son durağının postçu dükkanı" olduğu gibi emperyalistlerin kucağına girecek Saddamlardan değil, bölgede gelişen bu ulusal ve toplumsal kurtuluş muhalefeti-dir. Emperyalizm, kendisine karşı bu muhalefetin savaş sonrası güçleneceğini biliyor.

Eğer bölgedeki Türk, Kürt ve Arap devrimci sosyalist muhalefeti bağımsız ve kişilikli bir politika geliştirebilirse, kitlelerdeki anti emperyalist eğilimi güçlü bir örgütlülüğe dönüştürebilirler.

SAVAŞTA SOSYALİST TUTUM NE OLMALIDIR ?

Savaş, belli bir sınıfın bir diğer sınıf üzerinde kendi egemenliğini sağlamak için yürüttüğü politikanın başka araçlarla devamıdır. Yürütülen savaşın, hangi sınıfların egemenliği ve kime karşı yapıldığının bilinmesi, sosyalistlerin savaştan yana mı yoksa karşı mı ? olacakları yönünde tavrını belirler. Körfez savaşına ilişkin tavrımızı belirleyen de bu ilke olacaktır.

Körfez savaşı ABD emperyalizmi ve müttefikleri ile Sömürgeci Irak devleti arasında bölgede ekonomik ve siyasi egemenliği kurmak için yapılan çıkar savaşıdır. Başta petrol olmak üzere, diğer zenginlikler ve bölgede siyasi olarak egemenlik kurma savaşıdır. Ne dünya ne de Orta-Doğu halklarının bu savaşta çıkarı vardır.

Savaşın, emperyalist ittifakın askeri zaferiyle sonuçlanacağı gün geçtikçe beraklaşıyor. Ne ki, ABD ve müttefikleri askeri zaferi, siyasi ve ekonomik zaferle

tamamlayacaklardır. Bu amacın projeleri daha krizin ilk günlerinde, yani 2 Ağustos 1990'da yapıldı.

Körfez savaşı yayılmacı ve işgalcı bir savaştır; aynı zamanda gerici ve Orta-Doğu halklarının çıkarlarına aykırıdır. Bu savaş, Irak veya ABD, kimin zaferiyle sonuçlanırsa sonuçlansın, nihayet bölgedeki işçi ve emekçi yığınların ulusal ve toplumsal mücadelelerini geri-letmeye ve onlar üzerinde sömürü ve baskıyı katmerleştirecektir. Dolayısıyla savaşa karşı çıkmak, sadece savaşın bir-fiil kendisine karşı olmakla sınırlı tutulmamalıdır. Savaşa karşı çıkmak, emperyalizmin ve sömürgeciliğin bölgede uzun vadeli ekonomik ve siyasi çıkarlarına karşı, uzun vadeli bağımsız ve kişilikli bir politika yürütmektir.

Bu nedenle, savaşın tarafların her hangi birisinin yanında tavır almak emperyalizmin ve sömürgeciliğin ekmegine yağ sürmektir. Tutum, her iki güce karşı da bağımsız ve kişilikli bir politika ge-

liştirmek, işçi ve emekçilerin devrimci iç savaşını güçlendirmektir.

Bölgede, emperyalizmin de, sömürgeciliğin de yıkılması ve adil bir barışın sağlanması böyle bir politikadan geçecektir. Yine, Kürdistan ve Filistin'in ulusal ve toplumsal kurtuluş sorunu böyle bir tutumla gerçek anlamda çözülecektir.

Kaldı ki, Kürdistan'ın bölünmesi, Filistin'in işgal ve ilhaki, Arap ulusunun küçük küçük devletlere bölünmesinin mimarları emperyalizm ve bölgedeki sömürgeci devletlerdir. Saddam'da bunların bir parçasıdır. Bu nedenle savaşa karşı durmak, bağımsız bir politika geliştirilerek, savaşın her iki güce karşı da devrimci iç savaşı örgütlemek için propaganda ve ajitasyonu yoğunlaştırmaktır.

Bizce, sosyalist tutum da, yapılması gereken de budur.

20.02.1991

Konuk Yazar

HAKSIZ SAVAŞ VE DEVRİMCİ BARIŞ PROGRAMI ÜZERİNE TEZLER.

Temel Demirer

Haksız savaşın kırımını yarı çapını genişleterek yoğunlaşırken; daha da uzaması olası olan bu itler dalaşı, bölge devrimci ve radikal sosyalistlerine haksız savaşın alternatif bir devrimci barış programı eksenindeki yığın eylemlilikleri ile durdurulması görevini dayatmaktadır.

Bu yoldaki ilk ve acil görev; I-) Haksız savaşın niteliğinin ve kutuplarının sosyalist analizi ile, yığınların bilincinde netleştirilmesi; II-) devrimci bir eyleme denk düşen alternatif barış programının, yığın hareketine maledilmesidir.

Öncelikle bir şeyin altını özellikle çizmek gerek; ortadoğu halklarının kırımına denk düşen bu haksız savaş, onu (bölge halklarının gerçek çıkarları ve iradelerine rağmen!) Saddam/BAAS ve Kuzey koalisyonunun (ABD, İngiltere, Fransa ve diğer müttefik devletleri TS-n) gericilik kutuplarının istekleri doğrultusunda çıkartılmış.

Bu haksız savaşçı çıkartmak isteyen her iki gericilik kutbunun da, istiyerek çıkarttukları bu haksız savaş konusunda son derece somut "gerekçe"leri vardır. Bölge halklarının çıkarlarına asla ait olmayan bu "gerekçe"lerin izahı; SADDAM/BAAS adına bir Bismark'ta, Sezar'da ve Napolyon'da (karikatür ve toptan gerici nitelikleriyle) bulunabilir... Aynı izah; Kuzey koalisyonu adına da, bir Cecil Rodez'de, Hitler'de ya da emperyalist talan tarihinin tüm iğrenç verilerinde (tüm zenginliği ile!) mevcuttur.

İki gericilik kutbunun bu gerekçeleri, **KESİNLİKLE VE HIÇ BİR "İZAH" TARZIYLA BÖLGE HALKLARINA AİT KILINAMAZ VE KILINMAMALIDIR DA !** Çünkü güç kullanarak Kuveyt'i ilhak eden Irak yayımlıcağı

bölge halkları için ne denli kabullenilmez bir fiiliyat ise, bölgede gerici statükosu sarsılan dünya emperyalizminin "B.M"ler kararları adına, güç kullanarak gerici statükosunu reorganize etmeye kalkışması da o denli kabullenilemezdir.

Kaldı ki, bu her iki kabullenilmez gericilik fiiliyatlarıyla Ortadoğu halklarını "kurtarmak" adına, bir kıyım ve kırım ile cezalandırılırken, diğer gericilik kutbuna da "yargılıyarak/yoketmek" istediğini iddia etmektedir. Lakin gerçekte, her iki gericilik kutbuna da YARGILANAN DA, YOK EDİLEN DE, SADECE VE SADECE BÖLGE HALKLARIDIR.

Bu oyuna taraf olmamak gerekir !..

Bölge emekçilerine ait olmayan bu savaşta, NE DÜZEYDE OLURSA OLSUN HERHANGİ BİR TARAF DİREKT YA DA DOLAYLI BİR "DESTEK" VERMEK, BU GERİCİ SAVAŞA (BÖLGE EMEKÇİLERİNİN VE ENTERNASYONALİST KARDEŞLİKLERİNİN ALEYHİNE !) SOSYAL-ŞOVENCE ANGAJE OLMAKTIR.

Şurası çok açıktır ki, Ortadoğu'da hiç bir sorun ve onun devreye soktuğu kriz gericiliklerce çözümlenemez. Çünkü Orta-doğu'daki sorunların ve onların devreye soktuğu krizlerin biricik nedeni, uluslararası ve yerel gericiliklerin bölgedeki var-oluşları ve dayatmacılarıdır. Onun içinde,

bölgemizdeki bu gerici savaş sorunları çözmek yerine, mevcut krizi daha da ağırlaştırarak, gericiliklerin ikiyüzlü siyasal tavırlarının çok daha fazla net bir biçimde deşifreyonundan ve bölge emekçilerinin kırım ve kıyımından başka hiçbir "reel" sonuca yol açamayacaktır.

Ortadoğu'daki krizin gerçeğini (çözüm bağlamında !) deşmeye yetenekli biricik alternatif, TOPLUMSAL VE ULUSAL KURTULUŞ TARAFIDIR. BU TARAFIN HER İKİ GERİCİ KUTBUNA ASLA ANGAJE OLMADAN KENDİ TARAFINI BAĞIMSIZ BİR GÜÇ, POLİTİK VE PROGRAM OLARAK HALKLARIN KARŞISINA DİKEBİLMESİDİR.

Bu yapılabilmeden, Ortadoğu'da tarihin akışını değiştirebilmek olası değildir. Ya da diğer bir deyişle de yapılması gereken ilerici, yurtsever ve radikal sosyalist saflarda bilinç üstüne çıkartmadan, verili durumda gördüğümüz iğrenç örnekleriyle akıntıya kapılarak sağ'a ya da sol'a savurulamamak olası değildir.

Doğruda durabilmenin felsefesi, siyaseti ve pratiği bugün her zamankinden de büyük bir önem taşımaktadır. Onun için de şu soruların sorulması ve yanıtlanması gerekmektedir.

I-) Yüzelli yılı aşkıncı Fransa, İngiltere, İtalya; altmış küsur yıldır da ABD Ortadoğu halklarının iradelerine ve gerçek çıkarlarına rağmen Ortadoğu'da ne arıyorlar ?... Kelimenin tüm bağlamları

BÖLGENİN VASI VE HAMILERİ ilan ediyorlar?...

II-) Kaldı ki Kuzeyli yağmacıların Ortadoğu'da bulunma eylemin gerekçeleri ile, Saddam'ın öзде Kuveyt'i ilhak etme gerekçeleri arasında ne gibi bir mantık farklılığı vardır ?

III-) Öte yandan ise, Ortadoğu'da İsrail korsan devletinin varlığı, Filistinlilerin Hitler'e rahmet okutacak yöntemlerle yokedilmeleri, sömürgeciler tarafından Kürdistan (dört parçada)ki devlet terörü ile sistematik bir asimilasyon ve jenosite mahkum edilmeleri ya da Lübnan'da olup bitenler?...

Bu ve benzeri gerçeklerden, bugünkü haksız savaşın hangi kutbu bağımsızdır ki?..

Devam ediyorum: Bugün bölgedeki emekçi halkları İSLAMİ MOTİFLERLE CİHAT'A ÇAĞIRAN VE FİLİSTİN DAVASI BAYRAĞINI "YÜKSELTEN" SADDAM/BAAS ŞEBEKESİ, DAHA DÜN LÜBNAN'DA FİLİSTİNLİLERİN KASABI OLAN . (KUZEYLİ VE İSRAİL'İN AKTİF DESTEĞİNE MAZHAR OLMUŞ !) "HİRİSTİYAN" GENERAL AUN'U DESTEKLIYEN GÜÇTÜR... HALEPÇELERİN MİMARIDIR. KUZEY'İN İRAN/IRAK SAVAŞINDAKİ (BÜTÜN BİR DESTEĞİNİ VERDİĞİ !) GÜVENİLİR DOSTUDUR...

O halde şimdi ne olmuştur da, SADDAM/BAAS şebekesinin bugünkü pozisyonu tarihin garip bir cilvesi

değildir!.. Ortada bölge düzeyinde ya da Güney adına dünya emperyalizmine "başkaldıran" ona "güçlü darbeyi vuran" , ya da "anti-emperyalist bayrağı yükselten" SADDAM/BAAS gerçeği yoktur !.. Bu tür iddialar konjonktürel bir durumun teorisini yapmaya kalkışan halisünayonel eyyamcılıkların politik pragmatizmidir...

Yeri gelmişken belirteyim: Saffarımızda bir hayli yaygın olan bu nitelikli bir politik pragmatizm, Ortadoğulu emekçilerin aleyhine katmerlenen sorun ve krizlerin tersten veya karşı devrimci çözümlerinden birisi olan ABD patentli Kuzey çözümlüne karşı, daha ehven-i şer buldukları SADDAM/BAAS saldırganlığının sövenist yayılmacılığını ONUN KARŞI DEVRİMCI İSLAMİ MOTİVASYONUNU GÖZARDI EDEREK, dolaylı ya da dolaysız bir biçimde desteklemevi, (devrimcilik adına !..) veğlemektedirler !

Bu tür bir destek politik olarak kendisini "mızrağın sivri ucunu emperyalizme çevirmek" yollu bir maruzatla gerekçelendirmeye kalkışsa da UNUTULMAMALIDIR Kİ ORTA-DOĞU'DAKİ EMEKÇİLERİN SEÇİMİ NE KONJONKTÜREL OLARAK ATNI-ABD'CİLİKTE İFADESİNİ BULAN SADDAM'IN İSLAMİ VE ARAP MİLLİYETÇİSİ GERİCİLİĞİNİN VEBA'SINDAN

**NE DE EMPERYALİST
KUZEY'İN KOLERA'SINDAN
HERHANGİ BİRİSİ OLMAK
ZORUNDA DEĞİLDİR...**

Tamda tersine bölge emekçi halklarının **KENDİ ÖZ ÇIKARLARINA TERCÜMAN OLACAK OLAN KENDİ TARAF LARI VE BAĞIMSIZ POLİTİKALARI VARDIR, OLMALIDIR, YARATILMALIDIR...**

Tüm bunlara paralel olarak ekliyorum: Bugünkü haksız savaş SADDAM/BAAS ve Kuzey gericiliğinin yayılmacı ve düzenlemeci politikaları kişiliğinde, sadece ve sadece bir provadır. Bu provada hangi taraf kazanırsa, o taraf gerici emellerinin yarıçapını genişleterek karanlık yolunda **HALKLARIN İRADE VE GERÇEK ÇIKARLARINA RAĞMEN, "KAN, irin ve gözyaşı"** saçarak ilerliyecektir.

Şundan kimsenin kuşkuşu olmasın (teorik ve soyut bir öngörü ile !): Eğer SADDAM/BAAS kazanırsa, islami motifli Arap milliyetçiliğinin irrasyonalizmi, Ortadoğu'yu ortaçağ karanlıklarına mahkum edecektir. Yok eğer Kuzeyliler kazanırsa, kapitalizmin üçüncü büyük dalgasının belirsiz azgınlıklarıyla kapımızı çaldığı bu kesit, üçüncü bir dünya savaşının potansiyel tehdidini, demoklasin kılınca gibi kafamızın üzerinden eksik etmeyecektir. Çünkü dünya çapında yeneden yapılanan emperyalizm, kapitalizmin üçüncü büyük dalgasını **YIKICI YARATICILIĞI İLE OPTI-**

MUMİZE EDEBİLMEK VE YENİ YÖNETİCİ HİYERARSİSİNİ YARATABİLMEK İÇİN, bu gerici

savaştaiki tersten çözüm provalarından çıkarılmış dersle insanlığa yeni deli gömleklere biçmeye yönelmektedir.

Tamda bu nokta da, bir MAFYA TEŞKİLATINA dönüşen "B.M"lerin şu ana kadar ki (tartışmalı da olsa !) sembolik gerçekliğinin de sonu gelecek, ve DÜNYA ÇAPINDA DİPLOMASİNİN SONU İLAN EDİLİRKEN, POLİTİKA DÜZENLEYİCİ VE HÜKMEDİCİ SAVAŞ ARACININ TAHAKKÜMÜ ALANINDA **GERÇEKLENECEKTİR...**

Çünkü görünen odur ki, mevcut gerici savaş ABD/CNN ortak prodüksiyonundan ne emperyalizmin "kağıttan bir kaplan" olmadığını, ne de Irak vari bir Güney ülkesinin Kuzey tarafından (Panama vari bir geçekundu devletteki üzere) "sinek gibi" yokedilemeyeceğini kanıtlamıştır,

Çok kimse anımsayacaktır: Körfez'deki ABD kuvvetleri başkomutanı General Schwarkopf ilk günlerin bilançosunu çıkartırken, Kuzey koalisyonu ile Irak'ı "fil ile sineğe" benzetti. Ve de "fil"lerin "sinek"leri kısa sürede ezeceğine söz verdi... Ama geçen 17 günlük sürede hiçte böyle olmadı. Ya da sifıra sifır elde var sifır durumunda, bölge halklarının (yani savunmasız sivillerin !) acımasızca boğazlanması dışında önemli bir değişiklik olmadı... Ha ! Buna birde, bölgedeki eko-

lojik felakette eklenmelidir !...

Evet, özetle denilebilir ki, gerici savaş kişiliğinde tarihe kaydedilen bu ilk 17 gün Kuzeylilerin "kağıt"tan kaplan olmadığını; ama islami motifli irrasyonel Arap milliyetçiliğine denk düşen Irak'ın (ya da benzeri bir Güney ülkesinin de !) "oyuncak" kediye benzediğini göstermiştir.

İşte bu durumun bize anlattığı gerçek, KAPITALİZMİN ÜÇÜNCÜ BÜYÜK DALGASININ TEMEL SAFLAŞMA OMURGASINI OLUSTURAN 'KUZEY/GÜNEY' İKİLEMİNİN; COĞRAFİ BİR TANIM VE NİTELEME OLMAKTAN ÇOK, SERMAYEDAR RANTİYECİ ASALAKLIĞIN SİMGESİ OLAN KUZEY İLE YİNE EMEĞİN COĞRAFYASINI TESKİL EDEN GÜNEY TABLOSUNDA EMEK/SERMAYE ÇELİŞKİSİNİN ULUSLARARASI İFADESİNİ OLUSTURMAKTA OLMASIDIR... VE DE BU KOMPOZİSYON DA, İLK PROVA NEDENLİ YERLİ YERİNE OTURMAMIS OLSA DA, GÖRÜNEN ODUR Kİ; GÜNEY'İN SAHSINDA EMEK'İN YİNE KUZEY'İN SAHSINDAKİ SERMAYE EGEMENLİĞİNE BASKALDIRISINDA DİPLOMATİK "ORTA YOL" ARAYIŞLARININ ÖNÜ BİR KEZ DAHA TIKANIRKEN, ÖNÜMÜZDEKİ SÜRECİN KÖKTENCI VE KALICI ÇÖZÜMLERİNİN EMEK'İN

SERMAYEYE KARŞI DEVRİMÇİ SAVAŞLARINA İÇKİN KILINMIŞTIR...

Altını özenle çizmeliyim: Tarihin trajedileri ve "soğuk savaş"ın Kuzey'in Pirus zaferi ile noktalanması ile artık varolmayan bir "Doğu/Batı" ikileminin yerini, daha zengin ve kapsamlı varoluşuyla, EMEK SERMAYE ÇELİŞKİSİNİN ULUSLARARASI İFADESİNİN ÖNE ÇIKMIŞ GÖRÜNGÜSÜ OLARAK "KUZEY/ GÜNEY" ikilemi doldurmuştur.

Bu gerçeğin ifadesi sayın Lokman Polat arkadaşımın deyişi ile şu bızdaki terminolojik şartlanmalarla kavranmalıdır: "Bence Kuzey/Güney çelişkisi teroisi üç dünya teorisinin yeni bir varyantıdır. Ve aynı zamanda da bu teori sınıf mücadelesinin reddidir. Dünyayı sınıflara göre değil, coğrafi kutuplara göre ayırtırmak, karşılar savaşımını salt coğrafik konuma göre ele almak, kuzey coğrafyasındaki proleterlerle burjuvaziyi aynı saflarda mevzilen-dirme sonucunu doğurur (...) Türkiye'de Kuzey/Güney çelişkisi teorisinin en hızlı savunucusu olan Doğu Perinçek, bu teoriye dayanarak Irak'ı destekliyor. (...) Doğu Preinçek'in yanı sıra Kuzey/Güney Çelişkisini birde sivil toplumcu Murat Belge savunuyor. Zaten bu her ikisinin savunduğu görüşlerde sınıf mücadelesinin yeri

yoktur" (Lokman Polat, 28.01.1991)

Lokman yoldaş gerçeği onun çarpıtılmış yorumlarına "emanet" ederek, bir şeyleri salt terminoloji düzeyinde ve yine birilerine gönderme yapmaya kalkışarak yargıladığı için, kaçınılmaz olarak yanılıyor.

Nedenini yukarda anlatmaya çalıştım. Kuzey/Güney ikilemi, emek/sermaye çelişkinin uluslararası plandaki, öne çıkmış evrensel görüngüsüdür. Bu evrensellik ulusal özgünlüklerini de ne yok eder ne de 'es' geçmemizi gerektirir. Örneğin Kuzey'de (aristokratlaşmışta olsa !) bir işçi sınıfı olduğu gerçeğini bir an dahi unutamayız. Ama varlığına 'es' geçmediğimiz bu işçi sınıfında **SERMAYE DÜNYASI OLAN KUZAY'IN GÜNEY'E KARŞI Kİ SALDIRGAN POLİTİKALARI-NA İKTİDAR SAVASIMI BOY-UTUNDA VERİLMESİ GEREKEN MÜCADELELERLE (EN AZINDAN KISA VADEDE !)** **ALTERNATİF OLMADIĞINI DA BİLİRİZ.**

Onun içinde Kuzey proletaryasına, kendi öz devrimci eylemine sahip çıkabilmesi için yapılabilecek en büyük yardımında Güney cephesi proletaryasının Kuzeyli işgalcileri yani Kuzey proletaryasının öz sınıf düşmanlarını bozguna uğratmaktan geçtiğini bir an dahi unutmuyoruz.

Kaldı ki, kapitalizmin üçüncü dalgasında Güney'in dünyanın emek cephesini oluşturması, Güney'deki Kuzey uzantısı ve işbirlikçisi olan rejim,

sınıf, ve tüm sosyo-ekonomik oluşumlarında coğrafi bir gerekçelendirme ile, **EMEK'İN DÜNYASI GÜNEY'İN BAŞKALDIRI SAFLARINA DAHİL EDİLMESİNİ DE (MEKANİKCE !) GEREKLİ KILMAZ...** Örnek mi ?.. İşte Saddam !... Kaldı ki, Doğu Perinçek vari "sapla samanı karıştırarak" Saddam'ı da, anti ABD'ci konjonktürel çıkışını da bundan ötürü desteklemekte ona angaje olmamaktayız...

Bu değinilerime şunu da eklemem gerekiyor: Bu haksız savaş, çok şeyin yerli yerine oturmadığı bir provadır. **VE DE AÇIKÇA DEMEK GEREKİRSE, İRAK'TA HALKLAR OLDUĞU GERÇEĞİNİ UNUTARAK, (ASLI OLMAYAN BİR SÖZDELİKLE !)** **"İRAK HALKININ MÜCADELESİNİ DESTEK ADINA SADDAM/BAAS" GERİCİLİĞİNE ALTLIK OLUP, BU GERİCİLİK KUTBUNU GÜNEY'İN BİR ÇIKIŞI OLARAK İLAN EDENLER; OLMASI GEREKENDEN ÇOK UZAKTAKİ BU OLASI HALIYLA GÜNEY'İN İLERİYİ TEMSİL ETMEDİĞİNİ UNUTARAK, ESKİ KARANLIĞA KARŞI YENİ BİR KARANLIK İÇİN DÖĞÜSÜYÖRLER...** İran'da da anti-ABD'ciliğiyle Hümeyniye verilen destek kişiliğinde böyle olmamıştıydı ?

Diyecelerimi topluyorum:

1-) İtler dalaşı olan haksız savaşa, hiç bir düzeyde angaje olunmadan, herhangi bir gericilik kutbuna (dolaylı ya da dolaysız !) desteklemeden, ORTADOĞU'DAKİ BU KİTLESEL KIRIM VE İMHA SAVAŞINA, TOLPLUMSAL VE ULUSAL KURTULUS MÜCADELELERİ ALTERNATİFİ TEMELİNDE KARŞI ÇIKILMALIDIR.

2-) Devrimci bir barış istemi ile;

* Savaş çıkartanların bölge emekçilerine savaş tazminatı ödemeleri...

* Savaş suçlularının emekçi halkça yargılanmaları...

* Ortadoğu'daki tüm yabancı askerlerin geri çekilmesi ve yine tüm yabancı askeri üstlerin sökülmesi...

* Ortadoğu halklarının topyekün imhasını hedefliyen kimyasal, biyolojik ve nükleer silahların hiçbir önkoşulsuz imhası...

* Ortadoğu düzeyinde zorunlu askerliğin lavedilmesi ve bunun yerine halkların genel silahlandırılması...

* Bölgedeki tüm zenginlikler üzerinde kuzeyli ekonomik denetim, kontrol ve yaptırıma son verilmesi...

* Bölge halklarının bölgesel barış, işbirliği ve yardımlaşma merkezinin oluşturulması...

Vb'leri gibi genel demokratik ta-

lepler kaynaştırılarak, EMPERYALİZME VE YEREL GERİCİLİKLERE KARŞI, BÖLGESSEL DÜZEYDE EZİLENLERİN DEMOKRATİK BLOK'UNUN OLUŞTU-RULMASINA yönelinmelidir.

3-) Bunların yanında ise;

* Filistin'deki İNTİFADA insiyatifi temel alınarak Ortadoğu'da BAĞIMSIZ BİR FİLİSTİN DEVLETİNİN OLUŞTURULMASI...

* Arap ülkeleri arasındaki suni sınırlara son vererek, BİRLEŞİK DEMOKRATİK ARAP CUMHURİYETİNİN, yerel gericiliklerin imhası temelinde oluşturulmasına yönelinmesi propagandasının, süreç içerisinde eyleme sıçratılması.

* Tüm otonomi dayatmacılarının ya da varyantlarının köktenci bir reddi temelinde, BAĞIMSIZ BİRLEŞİK DEMOKRATİK KÜRDİSTAN'ın gerçekleştirilmesi...

* Bölge düzeyinde 2 Ağus-tos 1990 öncesindeki statü-konunda, sınırlarında hiç bir tarihsel ve toplumsal meşruiyeti olmadığı için, ASLA VERİ VE TEMEL ALINMAMASI...

* Bölgedeki tüm ulusal azınlıkların haklarının güvence altına alınması...

Vb'i noktaları öne çıkartarak ORTADOĞUDA ULUSLARIN KENDİ KADERLERİNİ ÖZ-

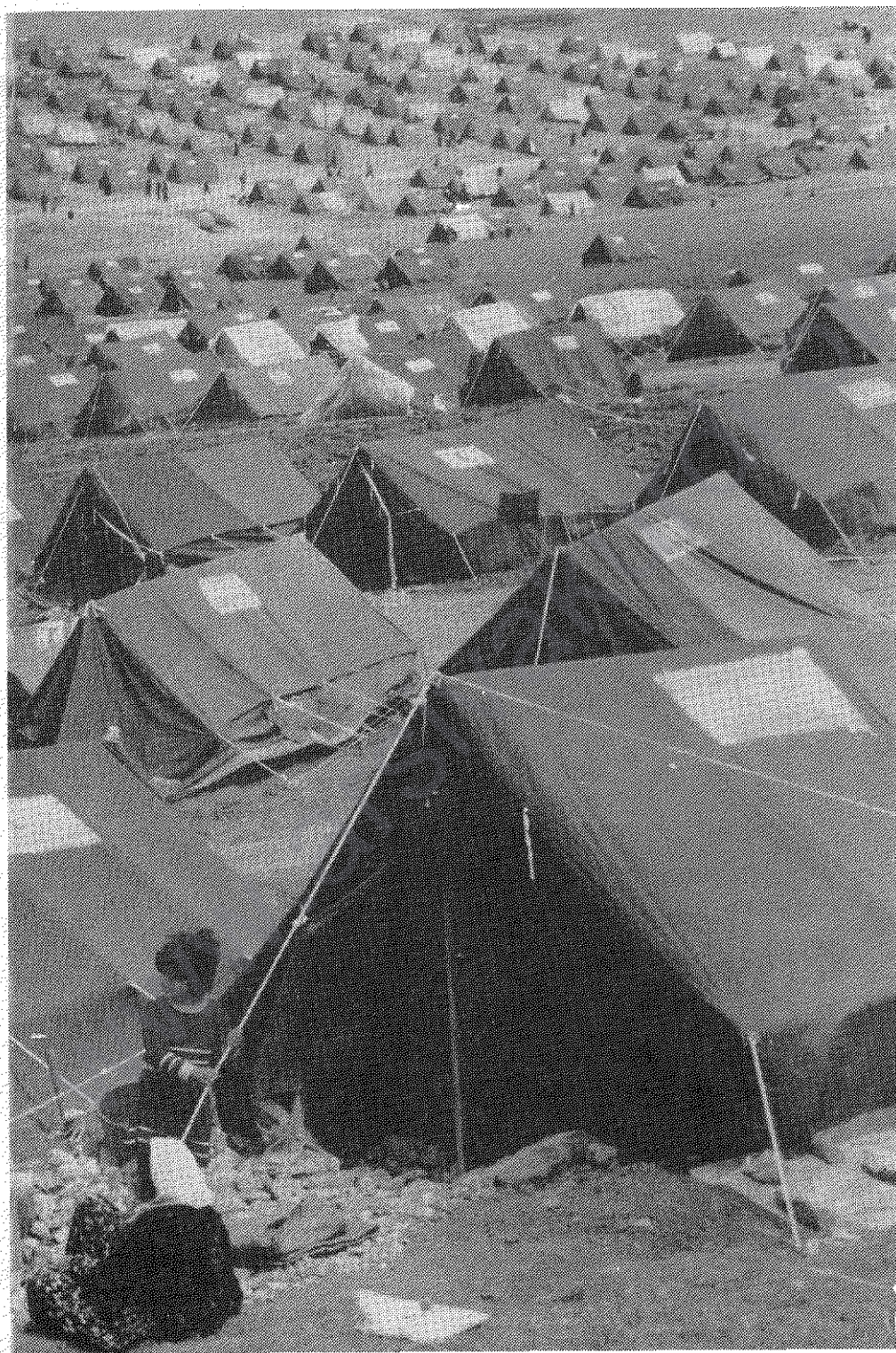
**GÜRCE TAYİN HAKLARININ
ENTERNASYONALİST SANCA-
ĞI, DEVRİMCİ BARIŞ PRGRA-
MI İLE GÜNDERE ÇEKİLME-
LİDİR.**

Özetle ve tüm bunlar içindir ki: Ortadoğu halklarına ölüm ve acıyı maleden bu haksız savaş senaryosunun yazarı EMPERYALİST KAPİTALİST SİSTEMDİR. Bush'da, Saddam'da, Özal'da bu senaryonun 1990-91'deki adaptörleridir. Adaptörlerin başını çektiği kapitalizmin bu haksız savaş senaryosu, insanlığı yeniden ve bir kez daha barbarlığa mahkum kılmaktan başkaca bir şey değildir.

Ama kapitalist barbarlığın EKONOMİK/SİYASAL/ELEKTRONİK/ASKERİ VE MEDYATİK BOYUTLARDAKİ KAHROLASI GÜÇLÜĞÜYLE, BİZE SANKİ UYGARLIK İÇİN TEK SECENEKMiŞCESİNE SUNMAYA KALKIŞTIĞI, BU HAKSIZ SAVASTAN BAŞKA BİR YOL DAHA VARDIR KI; ODA TÜM BUNLARA VE KABULLENMİŞ KADERCİLİĞE KARŞI; İNSANİ TARİHİN NESNELERİ OLMAKTAN ÇIKARTARAK, YARATICI ÖZGÜR ÖZNELERİ KILAN SOSYALİZMDİR !

03.02.1991/Paris_

KÖRFEZ SAVAŞI: EMPERYALİSTLERİN HEDEFİ DÜNYADA YENİ BİR BASKI DÜZENİ KURMAKTIR.

M. Zilan

Beklenen savaş başladı. Başta ABD emperyalistleri olmak üzere dünyanın diğer belli başlı emperyalist-kapitalist devletleri hep birlikte Irak sömürgecilerinin üzerine çullandılar. Irak'ın askeri ve ekonomik tesisleri yoğun bir şekilde havadan ve denizden bombardımana tutuluyor. ABD ve müttefikleri bu saldırılardan başlangıçta istedikleri sonuçları almasalar da, Irak hedeflerinin belli ölçüde tahrip edildiği, karşı saldırıların düzeyinden de anlaşılıyor.

Savaş'ın ilk gününde özellikle ABD yayın kuruluşları Irak'ın şimdiden yenildiğini duyurdular. Çok geçmeden bunun erken bir zafer ilanı olduğu anlaşıldı. Irak hava saldırılarına karşı gerekli önlemleri almıştı. Askerlerinin ve silahlarının büyük kısmını yeraltında yaptığı sığınaklara gizliyen Irak; hava saldırılarından ağır bir darbe yemedi. Çok ağır bombardımana rağmen bu gün bile

Irak'ın askeri gücü önemli ölçüde ayakta. Diğer yandan kimyasal silahlar ve füzelere sahip olması Irak'a önemli bir tehdit olanağı tanıyor.

Savaşın bir tarafında ABD ve müttefikleri diğer tarafında Irak vardır. Irak hemen hemen dört taraftan kuşatılmıştır. Güney de Suudi Arabistan ve müttefik askeri yığınağı, Kuzeyde TC, Kuzey batıda Suriye, bunun yanında arada biraz mesafe de bulursa İsrail. Bu cephede dünyanın en büyük askeri gücü toplanmıştır.

Bu cephenin karşısında Irak hemen hemen yalnızdır. FKÖ'nün desteğine sahip ancak bu destek fazla işe yaramıyor. Kısmen Ürdün de Irak'tan yana, ama aktif olarak bir desteği söz konusu değil. Yemen de aynı konumdadır. İran ve Libya ise aynı akibete uğrayabilecekleri korkusu ile, biraz da islami yakınlıkla Irak'ın fazlaca hırpalanmasından yana değildir.

SSCB ve Çin ise sosyalist politikaları bir yana iterek emperyalistlere sessizce destek verdiler. Gerçi bu günlerde SSCB, ABD ve müttefiklerin saldırılarının BM hedeflerini aştığını belirterek, rahatsızlık duyduğunu ifade etti ancak, henüz çok etkili bir girişim yok. Küba bu konuda olumlu bir sınav verdi; başta ABD emperyalistleri olmak üzere savaşan tüm taraflara tavır aldı. Arnavutluk ise tavırsızlık denilebilecek bir konumda kaldı.

ABD ve müttefikleri savaşı en az kayıpla sonuçlandırmak istiyorlar. Bu nedenle de hava saldırılarını mümkün olduğu kadar sürdürmek istiyorlar. Amaç Irak'ın kara gücünü mümkün olduğu kadar zayıflatmaktır. ABD ve müttefikleri hava üstünlüğünü sağlamışlardır., ayrıca havada yüksek bururucu güce sahiptir. Karada ise Irak'ın güçlü ve iyi mevzilere sahip olduğu biliniyor. Bu durumda Irak'ın gücü zayıflatılmadan bir kara savaşı olursa, ABD ve müttefikleri büyük kayıplar verecektir. Özellikle ABD bunu göze alamaz. Çünkü, Vietnam anıları burada hala canlıdır. Ancak kesin sonucun alınması için de bir kara savaşının olması kaçınılmazdır.

Hava saldırıları ile Irak askeri gücü önemli ölçüde tahrip edilebilirse kara savaşı Irak'ın işgali ile sonuçlandırılabilir. Ama Irak gücünü kısmen korur ve kara savaşında ABD ve müttefiklerine büyük kayıplar verdirirse, kara savaşı Kuveyt'in geri alınması ile bitirilebilir.

EMPERYALİSTLER NEDEN SAVAŞIYOR ?

ABD ve diğer emperyalistlerin bu savaşa kem kısa hemde uzun vadeli planlar doğrultusunda girdikleri açık bir gerçektir.

Bilindiği gibi savaş emperyalizmin doğasında vardır. Sık sık ekonomik ve siyasi krizle karşılaşan emperyalist-kapitalist sistem varlığını sürdürmek, önünü açmak için çoğu kez savaşa başvurur. Emperyalist-sömürgeci savaşlar; bir yandan değişik egemen gruplar arasındaki çelişkileri çözme, özünde ise ağırlaşan sistem krizini aşmaya yöneliktir.

Körfez savaşı da böyle bir krizin ürünüdür. Emperyalistlerle, sömürgeciler arasındaki çelişki, diğer yandan bir bütün olarak ezenlerle ezilenler arasındaki çelişkiler bir krize yol açtı. Bu krizin çözümü de savaşta aranıyor.

Irak; içerde yaşadığı ekonomik ve siyasi buhran nedeni ile Kuveyt'i işgal etti. Bu da emperyalistlerin pastadaki payını azaltı. Emperyalistler buna izin veremezdi, çünkü zaten bütçe açıkları, silah sanayinde durgunluk başlarına yeterince bela açıyordu. Birde bunu kaldıramazlardı. İşte savaşa yol açan temel nedenler bunlardır. Bu anlamı ile savaş bir nedenden çok bir sonuçtur. Gerçi özel yanları ile bazı şeylere neden teşkil edecektir, ama aslında bir kriz sürecinin ürünüdür ve bu süreç içinde ele alınmalıdır.

Yukarda emperyalistlerin savaşla bir

takım hedeflere ulaşmaya çalıştıklarını belirttik. Bu hedefleri, kısa ve uzun vadeli olarak iki grupta inceleyebiliriz.

Bize göre emperyalistlerin savaş-la kısa vadede ulaşmak istedikleri hedefler, daha doğrusu çözmek istedikleri sorunlar şunlardır:

1- Ortaadoğu petrollerini kontrol altına almak: Ortaadoğu emperyalizmin can damarıdır. Bu nedenle Irak'ın Kuveyt'i işgali ile petrol sorunu, ABD ve diğer kapitalist-emperyalist ülkeler için acil veyasamsal bir sorun haline geldi. Irak, Kuveyt petroleri ile birlikte dünya rezervlerinin %30'unu kontrol edecek duruma geldi. Bu büyük bir tekeldir ve gelecekte Ortaadoğu'da büyük bir petrol zengini devletin doğmasına neden olacaktır. Emperyalistler karşılarında bu kadar güçlü bir petrol tüccarı görmek istemezler. Çünkü bu petrol gelirlerinden emperyalizmin payına düşen kısmın azalması demektir. Sorun kısa sürede çözülmeliydi. İşte savaş emperyalistlere bu çözümü sağlayacaktır.

2- İsrail'in varlığının güvence altına alınması:

Irak hem askeri hemde siyasi açıdan Ortaadoğu'da önemli bir güç haline gelmiştir. Kimyasal silahlar, füzeleri ve nükleer potansiyeli İsrail'in varlığını tehdit edecek düzeydeydi. Aslında Irak'tan yalnızca İsrail de ürkmüyordu, TC ve gerici petrol şeyhleri de Irak'ın gücünden korkmaya başlamışlardı. İşte savaş bu tehdit ve korkuları da giderecektir.

Bu açıdan bakıldığında; Irak'ın Kuveyt'ten çıkarılması ABD ve müttefikleri için yeterli değildir. Onların

amacı aynı zamanda Irak'ın askeri, ekonomik gücünü ve siyasi nüfuzunu tahrip etmektir. Öyleki Irak artık kimseyi tehdit etmesin.

3- Silah stoklarını eritime ve savaş sanayini geliştirme:

Silahsızlanma ve barış rüzgarları savaş sanayi tekelerinin gelişmesini etkiledi. Daha önce SSCB'ne karşı kullanmak için stoklanmış çok miktarda cephaneye birden açıkta kaldı. Bu eritilmeden yeni silahlar üretilmezdi. Körfez savaşı bu stokların eritilmesini, yeni silahların denenip, geliştirilmesini aynı zamanda satılmasını sağlayacak. Patroit füzelerini yapan tekel, kasalarını şimdiden doldurdu.

ABD ve müttefiklerinin savaşla kısa vadede çözmek istedikleri sorunlar bunlardır. Aslında bu kısa vadeli çözümler uzun vadeli hedeflere ulaşmada emperyalistler için birer basamak görevi görmektedir. Emperyalistlerin uzun vadede daha önemli hedefleri vardır. Bu hedefleri de şöyle sıralayabiliriz.

1- ABD'nin güçlülüğüne ve bir dünya jandarmasının gerekliliğine dünyayı inandırma: ABD özellikle Vietnam savaşında önemli bir yenilgi aldı. Bu yenilgi hem onun dünyadaki prestijini sarstı hemde kendi ordusunda ve kamuoyunda bir güvensizlik ve yenilgi psikolojisi oluşturdu. Bugün ise ABD; dünyaya tek başına egemen olma planları yapıyor. Doğu blokunun durumu bu olanağı artırmıştır. ABD dünya egemenliği planını düşünsel olarak şu ifadelerle temellendiriyor: "Dünyada adaleti ve hürriyeti sağlamak, huzuru bozanları ce-

zalandırmak için güçlü bir jandarmaya ihtiyaç vardır. Bu rol için de ABD de istenilen tüm özellikler mevcuttur". Önce bir "hürriyetler ülkesi" masalı daha sonra "Rambo" etiketli "güçlü ABD" imajı. Bunlar hep dünya halklarını psikolojik olarak ABD'nin dünya egemenliğine alıştırmaya taktikleridir. Tabiki bu taktikler "sosyalizm öldü" propagandası ile birlikte uygulandığında dahada kuvvetli bir etki yaratıyor.

ABD güçlülüğünü dünyaya ve kendi kamuoyuna anlatmak için sistemli bir faaliyet yürütüyor. Öncelikle; filimler ve diğer basın-yayın kuruluşlarında bir propaganda kampanyası başlatıldı. Rambo filimleri bu kampanya da özel rol aldı. Sonra başarılı işgallerle propaganda gerçeğe dönüştürüldü. Grenada, Panama işgalleri bu türden eylemlerdi. ABD bu işgalleri başarı ile gerçekleştirdi, hem de çok az kayıplarla. Bugün Körfez savaşında temkinli tavranmasında, az kayıp vermeye çalışmasının temelinde hep bu amaç yatar. Yani "bir daha Vietnam olmayacak, ABD yenilmez bir güçtür" düşüncesini egemen kılmak.

Biliniz ki, savaşın bir fiziki çatışma yönü bir de psikolojik-moral yönü vardır. Bu yön en az fiziki çatışma ve güç kadar önemlidir. ABD askeri teknoloji yani fiziki güç açısından güçlüdür. Ancak siyasi, psikolojik-moral açıdan zayıftır. Şimdi o yönünü de geliştirmeye çalışıyor.

2- Dünyada ve Ortadoğu'da yeni bir baskı düzeni kurmak:

Bu günlerde TC basın ve yayın kuruluşlarında çokça konuşulan:

"savaştan sonra Ortadoğu'da yeni bir düzen kurulacak" Yada "Ortadoğu demokrasi sürecine girecek" türünden ifadeler bize Türk tekel-leri gibi, emperyalist tekel-lerin gelecekteki emelleri konusunda yeterli fikri vermektedir.

Emperyalistler gelecekte dünyayı kendileri için dikensiz bir gül bahçesi haline getirmek istiyorlar. Yani devrimsiz, çalkantısız, tam itaatkar bir dünya. Bunun yolu çevre bölgelerden başlayıp başını kaldıranları hizaya getirmek, çatlak sesleri susturmaktır. Herkes emperyalistlerin egemenliğinde yaşamayı kabullenecek duruma gelmelidir.

Özellikle ABD emperyalistleri bir dünya imparatorluğu kurmak istiyorlar. Sosyalizmin düştüğü bunalım onları bu konuda umutlandırıyor. SSCB daha önce ABD'ye karşı bir denge sağlıyordu. Dünya iki kutuplu idi. Ancak gelinen aşamada SSCB bu konumunu hızla yitiriyor. Dünya tek kutupluluğa doğru gidiyor. ABD artık dünyadaki her olaya rahatlıkla müdahale ediyor ve kendi lehine çözüm sağlamak için gerekli müdahaleleri yapmaktan çekinmiyor. Kısaca dünya jandarmalığı rolünü pratik olarak hayata geçiriyor.

Emperyalistler şimdi; daha fazla ve rahat sömürü için, bir daha devrim kabusu görmemek ve sosyalizme gömek için: "**DÜNYADA YENİ BİR BASKI DÜZENİ**" yaratmak istiyorlar. Bu yeni düzen dünya proletaryası ve ezilen halkları için daha fazla sömürü ve zulüm, kapitalist-emperyalistler için daha fazla kâr ve

özgürlük demektir.

Ortadoğu'daki savaş "yeni dünya düzeni"ne ulaşmada bir basamaktır. Dünyada "yeni bir için Ortadoğu'da "yeni bir düzen" kurmak gerekir. Çünkü Ortadoğu petrol rezervleri ile stratejik bir öneme sahiptir. Ancak emperyalistlerin en çok uğraşacakları yer de Ortadoğu olacaktır. Belki de onların planları bu bölgede bozulmaya başlayacaktır. Sonuçta; Ortadoğu proletaryası ve ezilen halklarını zorlu bir mücadele bekliyor. Bu mücadele dünyanın kaderini tayin edecek bir mücadeledir. Ve biz; proletarya ile ezilen halkların bu mücadeleyi kazanacaklarına kesinlikle inanıyoruz.

SAVAŞTA VE ORTADUĞU'DA MUHTEMEL GELİŞMELER

Hemen hemen herkes bu savaşta Irak'ın yenileceği konusunda hemfikirlerdir. Evet bugünkü koşullarda az çok bunu gösteriyor. Bu çok kolay olmasa da Irak'ın savaşı tek başına uzun süre götüremeyeceği açıktır. Ancak uluslararası durumda bir değişiklik olursa; İran ve Ürdün'ün Irak'ın yanında savaşa girmesi yada bağlantısızlar, SSCB ve Çin'in emperyalistlerin işi ileriye götürmesine karşı çıkmaları gibi, Irak kesin bir yenilgiye uğratılmadan savaş kilitlenebilir.

Nitekim şimdilik böyle bir olasılık var. Son olarak Irak'ın şartlı olarak Kuveyt'ten çekilebileceğini açıklaması, SSCB ve İran'ın bunu desteklemesi, ABD ve müttefiklerini bir çıkmaza

soktu. Gerci onlar saldırılarına devam ediyorlar, ancak Irak biraz daha esnekleşirse ve SSCB, İran, Çin diplomatik girişimlerini bu yönde yoğunlaştırırlarsa ateşkes olabilir. Ancak geline aşamada ne Irak kendiliğinden geri çekilir nede emperyalistler ateşkese yanaşır. Irak'ın tutumu daha çok siyasi bir manevraya benziyor.

Ortadoğu'nun geleceği önemli ölçüde savaşın seyrine ve sonucuna bağlıdır. Savaş şimdiden önemli gelişmelere neden olmuştur. Örneğin: TC Kürtçeyi bazı alanlarda serbest bırakıyor. Yalnız bu olay bile tek başına savaşın gelecekte ne gibi önemli değişikliklere yol açacağını göstermeye yeter.

Savaşın sonucunu kesin olarak tespit etmesekte, sonucunu bugün düşünülen olasılıklar içerisinde bir yere oturtulabileceğine inanıyoruz. Bu nedenle biz savaşın sonucu ile ilgili birkaç olasılığı dikkate alarak bölgede gelecekte olacak muhtemel gelişmeleri açıklayabiliriz.

1- Bize göre en kuvvetli olasılık; Kuveyt'in "kurtarılması" ve Irak'ın kısmen yenilgisi olasılığıdır.

Emperyalistlerin en önemli iki hedefi vardır. Irak'ın askeri ve ekonomik gücünü zayıflatmak ve Kuveyt'i Irak'tan geri almak. Savaşın seyrine bakıldığında birinci hedefi, yani Irak'ın askeri ve ekonomik gücünü zayıflatmak hedefine kısmen ulaşılmış veya süreç içerisinde ulaşılabilir. Diğer hedef, yani Kuveyt'in geri alınması, buda çok büyük kayıplara mal olsa da ulaşılabilir bir hedefdir.

Aslında iyice incelendiğinde emperyalistler için en iyi sonucun yukarıda

saydığımız sonuç olduğu görülür. Çünkü: Öncelikle Irak'ı tamamen işgal etmek hem çok büyük askeri kayıplara neden olacaktır hem de Ortadoğu'daki sınırların değiştirilmesini gündeme getirebileceğinden bölge devletleri arasında parsa kapma savaşını başlatabilecektir. ABD'li yetkililerin son açıklamaları da açıkça bu çözümden yana olduklarını yansıtıyor. Şu bir gerçektir; Irak'ın tamamı ile işgal edilmesi ve kesin olarak yenilgiye uğratılması için TC'nin ikinci cepheyi açması yani savaşa girmesi şarttır. Aksi durumda Irak'ın direncini kırmak kolay olmayacaktır. Kırılsa bile emperyalistlere çok pahalıya mal olacaktır. Kesin zafer için TC'nin savaşa girmesi emperyalistlerin kayıplarını azaltır. Ancak şu ana kadar TC savaşa girmedir. Bu TC'nin savaşa girmek istememesinden değildir. Tersine Özal savaşa girmek için can atıyor. Çünkü Özal ABD ve müttefiklerinin savaşı kazanacağından emindir. Dolayısı ile kazanacak taraftan yana savaşa girmek, savaş bittiğinde bazı ganimetleri de hak etmeyi sağlayacaktır. Anlaşılan o ki, ABD henüz Irak'ı tamamen işgal etmeyi düşünmüyor ve TC'nin savaşa topyekün girmesinden yana değildir.

İran, Suriye yönetimleri yaptıkları açıklamalarda sürekli olarak "Irak'ın toprak bütünlüğünün korunmasından yana" olduklarını açıklıyorlar. Aslında her iki ülkede daha çok TC'nin tek başına (tabiki ABD'nin yardımı ile) Kerkük ve Musul'a sahip olabileceği korkusu vardır. Bununla birlikte Ortadoğu'da dengelerin değişmesi

söz konusu olacak, buda İran ve Suriye'nin işine gelmez.

TC'nin Musul ve Kerkük petrollerini kontrol etme hayali her zaman olmuştur. Özal gibi pragmatik bir liderin başkanlığında bu dahada açık bir istek haline gelmiştir. Ancak pastadan Türkiye'ye bu büyüklükte bir parçanın düşmeyeceği gerçeği de vardır. En başta ABD bunu istemez. Çünkü bu işte en çok ter döken odur ve pastanın en büyük, en lezzetli kısmı onun olmalıdır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi İran ve Suriye'de Kerkük ve Musul'u TC'nin almasına razı olmazlar. Peki Özal ne istiyor? Özal tek başına Irak petrollerine sahip olmayacağını biliyor. Onun amacı Irak'ın yenilgisi sonucunda ortaya çıkacak ganimetten mümkün olduğunca fazla yararlanmaktır. Bu ucuz petrol alımı veya bölgede oluşturulacak yeni düzende insiyatifli bir rol alma gibi imtiyazlarla sağlanabilir. Örneğin: Özal, Kürtlerin hamisininin TC olacağını ifade ediyor. Bu aslında şu anlama gelir. Irak'ta özerk bir Kürt bölgesi de olsa tüm Kürdistan'ı TC kontrol edecektir.

Diğer yandan eğer ne kadar sadık ve güvenli bir uşak olduğunu ispatlayabilirse emperyalist tekellerden daha fazla kredi koparabilir. Belkide AT'ye girebilir. Uluslararası arenada böylesine bir destek ve güç toplarsa, Özal içte de bir hayli güçlenir. Muhalefeti "savaş ve zafer meşruluğu" ile bastırabilir. Kitleler arasında şöven duygu uyandırıp desteğini artırabilir. Böylece de TC'yi de istediği yönde şekillendirebilir. Özal'ın şu anda isteyebilecekleri bunlardır. Kuveyt'ten

gücü tahrip edilmiş bir Irak başlangıç için ABD için yeterli olabilir. Ama uzun vadede ABD Irak'ta Saddam rejiminin devrilmesi ve yerine kukla bir hükümetin kurulması için çalışacaktır. Bunun için de bu kez içten çökertme planları yapacaktır. Bu durumda Irak'taki Kürt hareketi ABD için iyi bir koz oluşturacaktır. ABD bu kozu mümkün olduğunca kullanmak isteyecektir. Dikkat edilirse "Demokratik bir Irak'ta otonom bir Kürt bölgesi" talebini savunan Kürt örgütleri ABD için en iyi çözümüde savunmuş oluyorlar. TC'nin bu günlerde birden bire Kürtçe'yi bazı alanlarda serbest bırakması bu durumla ilgilidir. ABD özellikle bu konuda baskı yapıyor. Çünkü Kürt kozu gelecekte ABD'nin iyi bir kartıdır. Bu kozdan TC'nin zarar görmemesi için Kürtlere şirin gözükmesi ve çelişkileri hafifletmesi gereklidir.

2. Olasılık Irak'ın kesin yenilgisi ve işgalidir: Bu durumda Ortadoğu yeni bir savaşa sahne olacaktır. Bu savaş Irak'ın paylaşım savaşıdır. ABD insiyatifi elinde tutacak ve kimsenin hırlamasına müsaade etmeyecektir. Ama savaşta az çok yer alan ülkeler bunun karşılığını görmek isteyecektir. ABD için en iyi çözüm Irak'taki işbirlikçilerin yeni bir hükümet kurması ve Irak toprak bütünlüğünün korunmasıdır. Ancak, eğer TC ve Suriye savaşa girerlerse diğer müttefikler gibi bunlar da Irak'taki bazı kaynaklardan faydalandırılacaklardır. Yada kredilerle, silahlarla ödüllendirileceklerdir.

TC'nin tek başına Musul ve Kerkük'ü kontrol etmesi mümkün değildir. Yine

de bazı topraklar ve belli miktarda petrol imtiyazı TC'ye bırakılabilir. Suriye için de aynı durum sözkonusu olabilir. Bu çözümde; Irak'taki kürtlerde geniş bir özerklik elde edebilirler. Bu ABD'nin çıkarına aykırı değildir, tam tersine bölgede istikrarın sürmesi için düzen içi bir çözüm onlar için daha da yararlı olacaktır.

Bağımsız bir Kürt devletinin kurulmasının olanakları bulunmakla birlikte, hem Irak Kürt ulusal hareketi bağımsızlığa ulaşacak yetenek ve bilinçte değil, hemde emperyalistler ve sömürgeciler bu çözümünden yana değildirler. Dolayısıyla bağımsız bir Kürt devleti olasılığı çok zayıftır.

Özellikle TC bu konuda başrolü çekiyor. Özal Irak'ta bağımsız bir Kürt devleti kurulursa, müdahale edeceklerini açıkça söyledi. Diğer sömürgeciler (İran ve Suriye) de bunu desteklediler. Bu konuda ABD'in de TC'ye güvence verdiği söyleniyor. Ayrıca TC yeni kurulacak Irak devletini kontrol etmede emperyalistler adına jandarma rolü üstlenecektir.

3. Olasılık; Irak'ın, ABD ve müttefiklerinin saldırısını durdurması ve Irak'ın zaferi. Bu her ne kadar düşük bir ihtimale de böyle bir ihtimal vardır. Bu durumda ABD önemli bir prestij kaybına uğrar ve bölgede önemli bir devlet olabilir. Yada sürekli ambargolarla abluka altına alınır ve uzun vadede yenilgiye uğratılma tehlikesi ile karşılaşır.

Ayrıca bu durumda emperyalistler kurmak istedikleri yeni bir dünya

düzenine ulaşmada iyice zorlanacaklardır.

Genel Sonuçlar:

Her olasılıkta şunu söyle-yebiliriz; Kürt ulusal sorunu bölgenin merkezi bir sorunu olacaktır. Ayrıca yalnızca bir bölgesel sorun olmaktan çıkıp, güncel uluslararası bir sorun haline gelecektir. Ayrıca Kürt ulusal hareketine karşı cephenin liderliğini TC yapacaktır. Nasıl Filistinli kontrol etmek için emperyalistler İsrail maşasını kullanıyorlarsa, Kürdistan'ı kontroll etmek için de TC maşasını kullanacaklardır. Bugün TC'nin Kürtlere verdiği yada vereceği kimi kısmi haklar, özel olarak kürt ulusu ile TC, genel olarak sömürgecilerle Kürt ulusu arasındaki çelişkinin gittikçe keskinleşmesini engellemeyecektir.

ABD bölgesel bir pakt oluşturup dayandığı gerici-sömürgeci ülkeleri bu paktta bir araya getirme düşüncesindedir. Mısır, Türkiye, Suriye, Pakistan, Suudi Arabistan ve diğer petrol şeyhlikleri bu paktın muhtemel adaylarıdır. İsrail dışardan bir oyuncu olarak oyunda yerini alacaktır. Bu cephe; emperyalizmle işbirliği halinde Ortadoğu'da halkların kurtuluş mücadelesi karşısında karşıdevrimci bir set oluşturacaktır. Özellikle TC'nin bu cephede önemli bir rolü olacaktır. Emperyalistler Radikal Filistinli güçleri Irak'la birlikte safdışı bırakabilirlerse bu tür çözüm olasılığı hayli güçlenir.

ABD VE TC'NİN KÜRDİSTAN İÇİN PLANLARI

ABD ve TC'nin Kürdistan için strate-

jik hedefi şudur:

Öncelikle bağımsız Kürdistan talebini kesin olarak boğmak, Kürdistan'ın bağımsızlıkçı devrimci-sosyalist güçlerini tasfiye etmek.

Bunun yolu da; kültürel özerklik, otonomi gibi haklarla düzen içi çözümleri halka dayatma, reformcu ve işbirlikçi kesimler yaratarak kesin ve gerçek kurtuluşu unutturmaktır.

ABD, Kürt sorunun öneminin farkındadır. Kürdistan bu baskı ve sömürge koşulları ile büyük bir devrimci alt-üst oluşa gebecektir. Böyle bir alt-üst oluş yalnız Kürdistan'ı kurtarmayacak aynı zaman da Ortadoğu'da emperyalizmin zincirlerinin kopmasını doğuracaktır. Emperyalistler bu gücün farkındadır. Bu gücün stratejik hedefine ulaşmaması için emperyalistlerin planı; özerklik yada otonomidir. Bu çözümler olası devrimi önleyecek, Kürdistan ve Ortadoğu her zaman olduğu gibi emperyalistlerin egemenliğinde kalacaktır. TC, işte o, emperyalistlerin Kürdistan bekçiliği görevini üstlenecektir. Aynen İsrail'in, Filistin'de yaptığı gibi. Özal bu nedenle çelişkileri ve baskıları hafifletmeye çalışıyor, bu nedenle "Kürtlerin hamiliğinden" bahsediyor.

Diğer bir yöntemde; Kürtler'i Filistinliler gibi mültecileştirmektir. TC, Irak, Suriye ve İran yıllardır bu politikayı sürdürüyorlar. Son yıllarda Kuzey Kürdistan'dan Türkiye'ye hızlı bir göç var. Savaşla birlikte bu gittikçe arttı. Diğer yandan Saddam'dan kaçan Güney Irak'lı Kürtler tamamen

mülcileştirilmişlerdir. Ashında kısmen Güney Kürdistan mülcileştirilmiştir. Durum böyle giderse Kuzey Kürdistan'da aynı akibete uğrayacaktır.

Düşmanların bu politikalarına karşı proletarya sosyalistleri, halkımıza gerçek kurtuluşunun devrimde ve sosyalizmde olduğunu ve reform oyunlarının bu amaca ulaşmamızı engellemeye yönelik olduğunu anlatmalıdırlar.

Ayrıca **BAĞIMSIZ-DEMOKRATİK-BİRLEŞİK** ve giderek **SOSYALİST KÜRDİSTAN** şiarını yükselterek ve bu şiarı hayata geçirmek için devrimci eylemi yoğunlaştırılmalıdır.

Bu zor dönem Kürdistan'da proleter sosyalist bir önderliğin gerekliliğini ve zorunluluğunu bize bir kez daha göstermiştir. Çünkü ancak böyle bir önderlik, reform aldatmacasını boşa çıkarabilir ve kürt halkına bağımsızlık-demok-rasi-sosyalizme kavuşturabilir.

SAVAŞA KARŞI TAVİR

Savaş başlamadan, bunun emperyalistlerle Irak sömürgecileri arasında bir paylaşım savaşı ve dolayısı ile haksız ve gerici nitelikte bir savaş olduğunu vurguladık. Bu temelde hiç bir tarafın da desteklenemeyeceğini, tam tersine, her iki tarafın savaşa yol açan emperyalist ve sömürgeci politikalarını ajitasyon ve propaganda ile teşhir etmek gerektiğini, ayrıca da işçi sınıfı ve diğer emekçilerin devrim yolunda bağımsız bir mücadele hattında seferber edilmeleri gerektiğini vurguladık. Bu doğru bir taktiktir ve esas

yanı ile savaş koşullarında da geçerlidir. Bu günde hiç bir tarafı desteklemiyoruz ve her iki tarafa karşı ajitasyon ve propagandayı sürdürüyoruz. Ancak bir değişiklik:

Bilindiği gibi devrimciler belli şartlarda düşmanları arasında da ayırım yaparlar. Yani bazı düşmanlarını ön plana çıkarırlar, bazılarını ise tali plana çekerler. Elbetteki bu ayırım "Düşmanımın düşmanı benim dostumdur" anlayışı ile yapılmaz. Hayır, devrimci ayırım anlayışı, düşmanla barış anlayışı değildir. Devrimciler tam tersine, Düşmanlar arasındaki çelişkiyi derinleştirme ve bir bütün olarak düşman cephesini daha çok gerileme amacı ile düşmanları arasında ayırım yaparlar.

Bu anlayış bugünkü şartlarda Körfez savaşına nasıl uygulanır; şu şekilde: Savaşta insiyatifi ele geçiren güce karşı mücadele ön plana alınır, gerileyen güce karşı mücadele ise tali plana çekilir. Ancak yinede, her iki tarafla olan çelişkinin niteliğini unutmamalıyız. Hiç bir tarafla uzlaşmaya ve ittifaka girmemeliyiz. Bağımsız devrimci eylemi proletarya ve diğer emekçiler temelinde sürdürmeliyiz.

Bugünkü koşullarda AB'nin başını çektiği emperyalist-kapitalist cephe Körfez savaşında insiyatifi elinde tutuyor. Bu cephe savaşı kendi kısa ve uzun vadeli çıkarlarını gerçekleştirme amacı ile yürütüyor. Irak sömürgecileri ise savunma konumundadır ve önemli darbeler yemiştir. Bu koşullarda her iki tarafa karşı aynı şiddette mücadele yürütmemiz yanlıştır. Elbette biz en başta savaşa

karşımız. Bu temelde savaşın derhal durdurulmasını savunuyoruz. Ancak yinede objektif olarak bir savaş olgusu var ve bu savaş uzun bir süre sürecek gibidir. Bu durumda biz; savaştan devrimci mücadeleyi mümkün olduğunca geliştirmek ve düşmanlarımızın hiç birinin bu savaştan kârlı çıkmamasını sağlamak için, doğru taktikler belirlemeliyiz. Bizim kazanmamız için her iki tarafında kaybetmesi gerekir. Bu nedenle, şu anda savaşta güçlü konumda bulunan ve sonuçta bu işten kârlı çıkacak olan ABD ve müttefiklerine karşı mücadeleyi başa almak gerekir. Böylece onları geri letmeye çalışarak, savaşa her iki tarafı da yıpratmak doğrultuda yön vermeye çalışmalıyız.

Bu taktik hem ABD ve diğer emperyalistlerin en büyük ve tehlikeli düşmanlarımız olmaları dolayısı ile, hemde savaşta insiyatifi ele geçirmeleri nedeni ile uygulanmalıdır.

Diğer yandan devrim için savaşı kesintisiz bir şekilde yürütmeliyiz. Özellikle G. Kürdistan'lı ulusal güçler ve Irak devrimci hareketi işgal koşullarında çok dikkatli adımlar atmalıdırlar. Ne Saddam'ı yıkıyorlar diye ABD ve müttefiklerinin cephesine katılmalıdırlar, nede emperyalistlere karşı mücadele ediyor diye Saddam'ı desteklemelidirler. Onların görevi her koşulda devrime giden yolu açmaktır. Elbette öncelikle darbeyi hangi düşmana indireceklerini belirlemelidirler. Fakat hiç bir zaman "Düşmanımın düşmanı dostumdur" anlayışı ile hareket etmemelidirler. Aynı durum biraz farklıda olsa, K. Kürdistan

ve Türkiyeli devrimci-sosyalistler içinde geçerlidir.

Savaş ortamında emperyalistlerin ve sömürgecilerin oyunlarını bozmak için, Kürdistanlı devrimciler-sosyalistler her alanda birleşik mücadele yürütmelidirler. Bu hem merkezi siyasi cephe örgütlenmesi, hemde devrimci yığın hareketi biçiminde olmalıdır. Biz özellikle halkın devrimci eylimini örgütlenme hedefi ile "HALK DİERİNİŞ KOMİTELERİ" önerdik. Bu taktik hala geçerli, doğru bir taktiktir. Bununla birlikte daha üst örgütlenme biçimleri (Cephe, Güçbirliği vb.) yaratılabilir. Bu tür birlikler egemenlerin oyunlarını bozmak için zorunludur.

Savaş konusundaki tavrımızı kısaca şöyle özetleyebiliriz:

-BU SAVAŞ, BAŞINDA ABD'NİN YER ALDIĞI EMPERYALİZMLE, SÖMÜRGEÇİ IRAK ARASINDA GEÇEN BİR PAYLAŞIM SAVAŞIDIR, HAKSIZ VE GERİCİDİR. BU NEDENLE DERHAL DURDURULMALIDIR.

-ABD VE DİĞER EMPERYALİSTLERİN HEDEFİ ORTA-DOĞU'DA VE DÜNYADA YENİ BİR BASKI DÜZENİ KURMAKTIR. BU OYUN BOZULMALIDIR.

-IRAK KUVEYT'TEN - ABD VE MÜTTEFİKLERİ ORTA-DOĞU'DAN VE DÜNYANIN DİĞER İŞGAL BÖLGELERİN-

DEN ÇEKİLMELİDİRLER.
 -BAŞTA, KÜRDİSTAN'DA
 VE FİLİSTİN'DE OLMAK
 ÜZERE TÜM SÖMÜRGEÇİ
 İŞGALLERE VE İLHAKLARA
 SON. TÜM ORTA-DOĞU
 ULUSLARI BAĞIMSIZ DEVLET
 KURMA HAKLARIDA DAHİL,
 KENDİ KA

DERLERİNİ ÖZGÜRCE BELİR-
 LEMELİDİRLER.

-ORTADOĞU'NUN, İŞÇİ-
 KÖYLÜ VE DİĞER EMEK-
 ÇİLERİNİN GERÇEK KURTU-
 LUŞU ULUSAL VE TOPLUM-
 SAL DEVRİMLERDEDİR.

17 Subat 1991/İstanbul

NOFA

Nofa'yı gördünmü Nastaaia

Nofa'yı.

O'da senin yaşlarında

genç ve alımlıydı.

En az senin kadar güzeldi.

Saçları uzun ve örgülüğdü.

Bilirsin Bilimi, Felsefeyi.

O'nun bildiği ise

bir aşkın efsanesi

Ayrılıkla son bulan

Mem ü Zin hikayesi.

Hani bilirsin ya !

Tradjedi, Nostalji

O ağıt tuttururdu.

Ağıtlardı herkesi

Parfüm falan bilmezdi.

Misk ü Amber kokardı.

Yüreklere hoplardı.

Sen diskoda barlarda eğlenirken

O geç saatlere kadar

Bêri, tezek, su derken

Yorgun bitkin bir halde

Rüyakara dalardı.

Böyle sürerken hayat

Bir sabah daha olmuştu.

Kapkara bir sis

çökmüştü o gün köye

Ne tuhaf bir sisti bu !

Nofa ilk defa görmüştü.

Bilirsin Napalm'ı, Hidrojeni, Hardalı

Onun kimyasal etkisini

Helepe'de Nofa

Beşbinden Sadece birisiydi.

Çiya/Erzurum

KURDAN JI BİR MEKIN..!

Pıştî dakirkirina (işgal) Kuweytê ji alî Iraqê ve, êdî di derheqa Rojhilata Navîn da li ser Konferansek navnetewî tê peyvîn ku ji alî Îsraîlê ve dagirkirina welatên filistîna jî wê di rojeva konferansê de cî bigre.

Em dixwazin balê bîkşînin ser problemeke din a mezin li deverê; rewşa xirap a Kurdan. Eger konferanseke navnetewî çêbibe, divê qala problema Kurd ji bê kîrîn. Li herêmê aştiyeke rastîn bi cî nabe, eger ev problem jî çareser nebe.

Bi salan, kuştin û teror bûne bersîva daxwazên netewî ên Kurdan. Payîza 1988'an, pıştî rawestandina şerê Îran û Iraqê, li her du rexên sînor jî zulma li ser Kurdan girantur bû.

Mîna tê zanîn, Kurdistan wek deverêk (minûqa) ku dirêjî nav sînorên pênc welatan bûyî, tê naskirin; Tirkîye, Îran, Iraq, Sûriye û Sovyet. Sînorên Kurdistanê bi awayekî resmî û tekûz (mazbut) nehatine xuyakirin, lê li gor belavbûn û

rûniştina Kurdan li wan deveran, sînorên xîç kîrîn.

Li parçê Kurdistanê ku dikeve nav Tirkîyê, hejmara Kurdan 10-12 milyon, li Iraqê 4 milyon, li Îranê 5-6 milyon, li Sûriyê 800.000 û li Sovyetê 500.000 tê hesabandin. Kurd, li ser erdê xwe Kurdistanê sedî 80-85 temsil dikane.

Erdê ku Kurd lê dijîn, di direjîya dîrokê de gelek caran di navbera desthilatên (hukumranî) cihê cihê de hatîye perçe kirin û par kirin. Kurd îro yek ji wan milletên mezinan ku dewleteke wan a netewî tune ye. Her weha li welatên ku lê dijîn, otonomîyeke rastîn jî bi dest wan neketîye. Berevajî, Kurd di bin zulm û zoreke giran a netewî de ne. Bo nimûne li Tirkîyê hebûna wan wek millet nayê nasîn û zimanê kurdî bi qanûnan hatîye qedexe kirin. Kesê ku bi kurdî bipeyive, cezayên giran dixwe.

Amnestî Internasyonal û rêxistinên din ên mafên mirovan, dane xuyakirin ku li

her pênc welatan jî nenaskirin û piştguhîstina mafên mirovan çiqas zerar gir-handiye Kurdan, Girtina bî komatî, îşkence, "windabûn", cezayên giran û pîrî caran kuştin encama (netîce) politîkayên li jor e.

Li Îraqê bombarankirina Helebçe bî çekên kîmyayî bû sedema kuştina 5000 kesan ku pîraniyan van qurbanan kesên sîvîl, jin û zarok bûn. Her weha li hezaran gundan kevir li ser kevir nemaye, bî dehhezaran kurd jî deverên xopan revîyane, çûne Tirkîye û Îran û li wan deran jî hatine mecbûr kirin di nav şertên pîr gran ên jîyanê de bijîn.

Li gor rapora Amnestî Internasyonal, li Tirkîyê, sala 1988: "Di meha Çiriya Paşîn de wezîrê karên hundirî mukir hat (itîraf kir) ku di 9 mehên pêşî de li başûr-rojhûlata Tirkîyê 2120 kes hatine girtin ku li vê deverê pîraniya xelkê kurd in. 593 kes jî wan hatin mehkeme kirin. Beşa mezîna a xebatkarên kurd ên ku Amnestî Internasyonal wan naş dîke, bî bahaneyên derew, bî şiddet bikaranîne hatin gunehkar kirin. Lê gelek kes hebûn ku jî ber bir û bawerî, û karên xwe yê politik û kulturî ku riyên aştiyane bî kar anî bûn, hatibûn girtin."

Di sala 1989'an de Amnestî di raporeka din de, da xuyakirin ku di 6 mehên

pêşî ên vê salê de, her li eynî deverê 4426 kes hatine girtin, 1558 jî wan hatine mehkemekirin. Rapora Amnestî yê li ser Kurdîstana Îranê jî her wek yê li jor bûn.

Îran, Îraq, Sûriye û Sovyetê peyman a Koma Milletan a li ser mafên mirovan imza kirine, Tirkîye jî imza xwe avêtîye bin peyman a mafên mirovî a Ewropa. Lê heta îro jî dema kurd tîn holê, înzayên wan nabîn asteng (engel) ku mafên mirovan têxin bin lingên xwe. Edî dem hatîye ku di qada navnetewî de bî dengêkî bilind qala vê yekê bê kirin.

Têkoşina Kurdan jî bo da-xwezên xwe yê netewî nabe bibe hêcetek jî bo bin pê xistina mafên mirovî û zulmê, zulma ku em çavên xwe jê re digrin. Divê Nû-nerên Swêdî li komîsyona Koma Milletan jî bo mafên mirovan û li platformên din ên navnetewî vê pîrsa girîng binin rojevê.

Endamên Komîta Karger ya mafên mirovî jî bo Kurdan:

Gösta Ekman
Thomas Hammarberg
CH Hermansson

27.12.1990

Werger: S.Rêving

Kürdistan'daki 11 İnsan Hakları Dernek'lerinin imzasıyla Lice ve ülkemizin diğer bölgelerinde olan baskılar ve katliamları protesto etmek amacıyla dergimize ulaşan bir basın açıklamasını aslında olduğu gibi okuyucularımıza sunuyoruz. (TS)

BASINA AÇIKLAMA

22 Aralık 1990 Diyarbakır'da, Bölgemiz İnsan Hakları Dernek Şubeleri toplantısında biraraya gelen bir kısım dernek temsilcilerinden; İHD Genel Başkan Yardımcısı Av.Zübeyir AYDAR, Genel Yönetim Kurulu Üyelerinden Hatip DICLE ve Yavuz BİNBAŞI, Diyarbakır Şb. Sekreteri Av. Sabahattin ACAR, Malatya Şb. Başkanı Av. Mustafa YILMAZ, Batman Şb. Başkanı Av. Abdullah DURAN, Sirt Şb. Yön. Kurulu Üyesi Mehmet KORHAN, Tunceli Şb. Sekreteri Ali Baba DÖNMEZ, Van Şb. Sekreteri Nazmi GÜR, Ş. Urfa Yön. Kurulu Üyesi Av. Mustafa Şefik ARKAN, Bingöl İHD Girişim Kom. Üyesi Av. Sabri ERİK ve Nusaybin İHD Temsilcisi Dr. Cemal KAHRAMAN Bölgemizde gelişen son olaylar ve siyasal iktidarın halk muhalefetine karşı uyguladığı hukukdışı uygulamalar karşısında aşağıda sunulan açıklamayı yapma gereği duymuşlardır:

Bölgede gün geçtikçe gelişen ve bölgenin tamamını içine alan halk muhalefetine karşı devlet; daha sert, giderek tümüyle hukuku ve uluslararası sözleşmeleri dışlayan uygulamalar ile çözüm bulmaya çalışmaktadır. Bu hukuk dışı ve keyfi uygulamalar;

Körfez Krizi bulunmaz bir fırsat bilerek, bölgenin bütünü ile askeri yığınak haline getirilmesi, sayıları onbinleri aşan Çevik Kuvvet güçlerinin (NATO'da şimdiye kadar gizli faaliyet yürüten Kotrgerilla) ulusal muhalefete karşı bölgeye davet edilerek yerleştirilmesi, Prinçlik Hava Üssünün bu amaçla Amerikan askerleriyle doldurulması;

19.11.1990 tarihinde yapılan AKKUM anlaşması ile bütün Avrupa'da silah indirimine gidilip Avrupa'nın silah depolarından arındırılmasına çalışılırken bölgemiz (Kars'tan Antep'e kadar bölgenin tüm illeri), bu indirim dışında

bırakılmıştır. Hatta, bölgenin silah deposu haline getirilmesi konusunda anlaşmaya varılmıştır. Bundan; bölgemizde yıllardan beri süregelen özel savaş ile yetinilmediği, yeni savaş provalarının yapılmakta olduğu anlaşılmaktadır. Genelde Orta-doğu Halklarını, özelde de halkımızı hedef alan ve acı sonuçlar doğuracak olan bu korkunç savaş oyunlarını lanetliyoruz.

Bölgedemizde gelişen müca-deleye karşı Devletin çıkardığı hukuka aykırı kararname yetersiz kalmış olacak ki, lağvedilmenin yerine bir başkası konulmaktadır. Siyasal iktidara göre yetersiz kalan 424 sayılı KHK (Kanun Hükmünde Kararname TS) kaldırılarak yerine 430 sayılı KHK çıkarılmıştır. Bu kararname 424 sayılı kararnamenin yumuşatılması olarak kamuoyuna duyurulmuş ise de, 430 sayılı KHK'nin içeriği bunun tam aksini kanıtlamıştır. İktidar, 430 sayılı KHK ile "Hukuka Karşı Hile" yoluna başvururken, diğer yandan da 424 sayılı KHK ile almayı ihmal ettiği önlemleri almaktadır. 430 sayılı KHK'nin 3. maddesinin 'b' bendi ile Yargının bağımsızlığı ilkesi kaldırılarak, Savcılar Olağanüstü Bölge Valiliği'nin emrinde çalışan memurlar konumuna sokulmaktadır. Savcılar, Bölge Valiliği'nin tüm emirlerini yerine getirmekle yükümlü kılınmıştır.

Yine 430 sayılı KHK'nin 3. maddesi 'c' bendi hükmü gereğince cezaevinde tutuklu ve hükümlü bulunanlar, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin emri ile yeniden sorguya alınabilecek ve bu yolla her türlü işkenceye tabi tutulabile-

cektir. Bu bent, hukukun ana ilkelerini çiğnemektedir. Zira, hükümlü bir şahıs, hiçbir hukuksal tasarrufta bulunma hakkına sahip bulunmayıp bütün işleri valisi tarafından yürütülmesi gerekirken bu yolla Devletin bu şahıs üzerinde her türlü tasarrufta bulunma yetkisi tesis edilmektedir.

8. madde ile getirilen düzenlemeye göre; Bölgede İçişler Bakanlığı, Bölge Valisi ve İl Valilerine tanınan yetkilerin kullanılması ile ilgili her türlü karar ve tasarruflara karşı yargı yoluna başvurulamamakta, bu güçler anılan işlemlerinden dolayı sorumlu tutulamamaktadırlar. Burada ana ilke "Sorumsuzluktur". Anılan maddenin sonuna utanç verici şu cümle eklenmiştir: "... Kişilerin sebepsiz uğra-dıkları zararlardan dolayı devletten tazminat talep etme hakları saklıdır." Bunun anlamı şudur: Devlet, artık sebepsiz yere de zarar verebilecektir. Hukuk kuralları uygulanamaz, Bölge için bağımsız mahkemeler işlev göremez, devlet ilişkileri orman yasalarıyla çözülecektir.

Kararname ile diğer yandan, bölgenin insansızlaştırılması politikası doğrultusunda getirilen hükümlerle, insanlara menfaat sağlanarak göçe özendirilmesi yolunda bir düzenleme getirilmiştir.

Bütün bu uygulamaları yasaklayan, "Avrupa'nın Geleceği İçin Paris Şartı" nı imzalayan Cumhurbaşkanı ÖZAL, daha bu şartın üzerindeki imzasının mürekkebi kurumadan yurda dönüp, anılan şekilde insan haklarını ayaklar

altına alan, insanlık onurunu çiğniyen hükümler içeren 430 sayılı KHK'yi imzalamıştır. Bu uygulama çifte standarttır, demokrasi lafazanlığı yapan bir iktidar için hukuk ayıbidir, içhukuk üzerinde yer alan uluslararası sözleşmelerin sıklımadan çiğnenmesidir.

İnsan hakları savunucuları olan bizler; uluslararası sözleşme (hukuk) ve doğal hukuka aykırı olan bu düzenlemeleri kınıyoruz. Bu ayıbın giderilmesi için anılan KHK'nin biran önce kaldırılması ve hukukun genel bağlayıcı normlarının uygulanmasını istiyoruz.

İşkenceye karşı sözleşmenin imzalanmasının üçüncü yıldönümünün kutlandığı hafta içerisinde, Yakup AKTAŞ işkencede öldürülmektedir. Yine Lice'de ve Bingöl'de insanların katledilmesi, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin imzalanmasının 42. yıldönümünün kutlandığı haftaya rastlamaktadır. Lice'de uyarınca hak arama arayışına giren halkın üzerine sorumsuzca ateş açılarak iki kişi katledilmiştir. Buarada halk yasalar çerçevesinde hareket etmiş, devlet güçleri ise yasaları çiğnemıştır. Lice Halkı bir katliamı önlemiştir.

Bingöl'de 60 yaşlarındaki karı-koca, köy ortasında keyfi bir uygulamayla kontrgerilla tarafından katledilmiştir.

Bölgemizde son haftalarda arazilerde bulunan ve sayıları onları aşan insan cesetleri, devlet güçlerinin işkencelerle yetinmeyip, katliam provası başlattıklarının birer göstergesidir.

Bölgemizde kontrgerilla tarafından,

köy yakmaları, boşaltmaları tüm girişimlere rağmen yaygınlaşmaktadır. Koruculuk sistemi daha da boyutlandırılarak, halk düşmanı koruyucular ödüllendirilmektedir. Kürdü Kürde kırıdırma politikasını lanetliyor, son verilmesini istiyoruz.

İnsan hakları gaspedilen; insanlık onuru için ve insanca yaşamak için direnen Buça Cezaevi açlık grevi direnişçilerini ve Zonguldak'ta işçi sınıfının haklı direnişi ile aldıkları 3 Ocak Genel Grev kararından dolayı tüm Türkiye işçi sınıfının haklı direnişini selamlıyoruz.

İnsan hakları savuncululuğunu yapan ve hukukun uygulanması için mücadele veren İskendurun İHD Şb. Başkanı Hasan Hüseyin Reyhan'ın haksız tutuklamasını protesto ediyoruz.

Bölgemizdeki kütesel gözaltı ve evlere karakol kurma uygulamalarını şiddetle kınıyoruz, bu uygulamalara bir an önce son verilmesini istiyoruz.

Bölgemizde gıda sevkıyatı ve yaylaya çıkmanın üzerine konulan ambargo, yaşam hakkının sınırlandırılmasıdır. Bu haksız uygulamaların kaldırılmasını istiyoruz.

Tunceli'de öldürülen 11 gerilla için dinsel gerekler yerine getirilmeden, ailelerine teslim edilmeden dozerle açılan toplu mezara gömülmesini halkın değer yargılarının hiçe sayılması olarak niteliyor ve ölümlere saygı duyulmasını istiyoruz.

KÜRTÇENİN “SERBEST BIRAKILDIĞI” BİR ALDATMACADIR.

C. Seydo

Geçtiğimiz ayın sonlarında TC Cumhurbaşkanı Özal'ın ve Hükümetinin Kürtçe'yi yasaklayan 2932 sayılı yasaı kaldırıp yerine, Kürtçe'yi konuşma dili olarak “serbest” bırakan yeni bir yasanın konulması sonucu gerek Türkiye’de gerekse Avrupa’da yankılara yol açtı.

Avrupa’da ve Türkiye’de yapılan yorumlar olumlu oldu. Bu yorumlarda hem Türkiye’ye hem de Özal’a övgüler yağdırılırken, sanki Türk devletinin Kürt halkı ve dili üzerindeki baskıları son bulmuş ve Kürdistan’a ilişkin politikası değişmiş yönünde açıklamalar yapıldı.

Bir Kürt milletvekilinin; “Dağ Fare doğurdu” dediği gibi, yeni çıkarılan yasa neyin nesidir ? Gerçekten tantanası koparılan “Kürtçe serbest” mi oluyor ? Yoksa başka amaçları olan sömürgeci Türk Devleti “Kürtçe serbest”tir tantanasını koparıp, amacı için bir propoganda malzemesi olarak mı kullanıyor ? Bütün bu soruları cevaplayıp, Türk Devletinin nereye varmak istediğini ortaya çıkarmak gerekiyor.

TC’nin, Körfez savaşının bütün hızıyla sürdüğü ve Irak’ın kaçınılmaz bir yenilgiyle karşı karşıya olduğu bir dönemde, damdan düşer gibi birden böyle bir kararı alması, altı ay önce kararı verilen savaşın ve savaş sonrası bölgede yeni düzenlenme yapılması planlarının (TC için) bir halkasını oluşturuyor.

Birinci paylaşım savaşı sonrası 1923 Lozan Antlaşmasının da “elinden alınan” Kerkük ve Musul’u , yani Güney Kürdistan’ı yeniden işgal ve ilhak etmek için savaşı tam bir fırsat biliyor. TC için bu işgal ve ilhak planı 70 yıldır hep gündemin birinci maddesinden biri oldu. Bugün bu amacını gerçekleştirebilmesi belki uşaklığını yaptığı Batı’nın işine gelmiyebilir ve onun içinde sadece TC’nin kontrolünde “özerk bölgeler” olarak belki bir dönem varlığını sürdürebilirler. Ama her halükarda da planlar TC’nin Güney Kürdistan’ının petrol zenginlikleri üzerinde söz sahibi olmasını amaçlıyor. Özal’ın “Suriye’de 1 milyon, Irak’ta 1.5-2 milyon dolayında Kürt olduğunu ifade

ederek "Onlar sahiplenmeye kalkıyorlar. En fazla nüfus bizde. Diğer ülkeler sahipleneceğine ben sahipleneyim" (Bakınız: Cumhuriyet, 31 Ocak 1991) demesi, birkaç gün önce biri Kürt diğeri Türkmen olmak üzere çizdiği özerk bölge haritaları bu planları açık bir biçimde ortaya koyuyor.

İşte TC devletinin Kürtçeyi yasaklayan yasanın kaldırılmasının arkasında yatan nedenlerin başında bu işgal ve ilhak emelleri geliyor. Çünkü TC, Kürt dili ve kültürünün G. Kürdistan'da daha serbest olduğunu, ayrıca ulusal bilinç ve onlarca yıldır mücadele eden örgütlü bir Kürdistanlı hareketin varlığından haberdar. Bu nedenle, Kürtleri inkar eden 70 yıllık kemalist poliükasiyla onları yönetmeyeceğini çok iyi biliyor. Zira Irak'ta olduğu gibi bazı Kürtleri yanına çekmek ve Kürdistan ulusal hareketini bölmek içinde bu gerekli. Eğer G. Kürdistan kendisine bağışlanırsa yarın kültürel özerkliğin verilmesine de şaşmamak gerekir. Bunu istediğinden değil zorlancağından verecektir.

Ancak, bütün bunların olabilmesi için, Irak'ta bir rejim boşluğunun doğması, ülkenin emperyalizm aleyhine istikrar-sızlaşmaya başlaması; ve İran Mollaları'nın Irak üzerindeki hesapları gündeme gelmesi ile sözkonusu olacağını belirtmeden geçmiyelim. (Hem ABD ve Batı'nın hem de Arap devletlerin çıkarları Irak'ın toprak birliğinin korunmasındadır. Bunu her fırsata da vurgulamaktalar. Ancak İran islamci fundamentalizminin yayılmacı emellerini durdura-

bilmek için bölgede ABD'nin bir numaralı uşağı olan TC'ye G. Kürdistan'ın kontrolünü verebilir.) Çünkü emperyalizm, bölgede kontrol edilmesi güç din motifli güçlü bir İran istemiyor. Bu yeni bir Saddam'ın doğmasına yol açabilir.

Ayrıca, "Kürtçe serbest" bırakılıyor, TC'i Kürtlere ilişkin "politikasını değiştiriyor" görünümünü vererek, iç ve dış muhalefeti altadmak için bunu bir propaganda aracı olarak kullanıyor. Böylelikle, iki yüzlü Avrupa Devletlerinin gününü hoş edecek. Kürdistan'ın parçalanmasında ve sömürge edilmesinde büyük payı olan çifte standartlı Avrupa devletleri de gönül rahatlığı ile artık Türkiye'de demokrasinin olduğunu söyleyebilecekler.

Kürtçenin serbet bırakılıp bırakılmadığına gelince; 2932 sayılı yasanın kaldırılması Kürtçenin serbest olduğu anlamına gelmez. Çünkü bu yasa Kürtçenin, sadece konu -komşuda ve bahçede konuşulmasına izin veriyor. Kürtçe, yazı yazmak, eğitim yapmak, okumak, basın ve yayın dili olarak kullanılmak, dilekçe vermek yasaktır. Yasa, bunu yapanları yıllarca hapis cezası ve milyonlarca para cezasına tabi tutuyor. Açık ki, değişen birşey yok. Kürt halkının, dili, kültürü ve ulusal varlığı üzerindeki baskılar bütün şiddetiyle sürüyor. Devlet Bakanı O. Sungurlu'nun, gazetecilere yaptığı açıklamada bunu doğruluyor: "Değişen birşey yok.." "Şimdi birisine tokat atıyor-sunuz, biz bu tokatı eldivenle atıyoruz". diyor. (Bakınız: Cumhuriyet 30 Ocak 1991)

Bu demektir ki, Kürdistan'da yapılan devlet terörü, Botan'ın insansızlaştırılması, Lice'de, Nusaybin'de, Dersim'de, Cizre ve İdil'de Kürt halkının sokakta, tarlada katledilmesi sürecektir.

Kaldığı, 2932 sayılı yasa kaldırılrsa bile, TC'nin 1982'de yaptığı anayasa da, Kürt dilini yasaklayan 46 ve 26 sayılı yasalar gibi daha birçok yasa ve kanun var.

Bütün bunlar ortaya koyuyor ki, ne TC devletinin Kürdistan'a ilişkin kemalist politikasında bir değişiklik sözkonusudur ne de, Kürtçe serbest bırakılmaktadır. Yapılan, konukomşuda Kürtçe konuşma serbestliğidir..

TC devleti bunu zaten engelleyemedi. Kürt halkı yıllardır en azgın baskı ve devlet terörüne rağmen dilini konukomşuda ve evinde konuştu, müziğini yaptı ve dinledi. Öyleyse burada yapılan, Kürt halkının elinden alamadıkları bir hakkı "tanımaktır".

Ancak bu yasada olumlu bir yön varki; O da inkar edilmemelidir: TC devletinin 70-80 yıllık, Kürt halkının varlığını inkar eden, "Kürt yoktur, Türkiye'de yaşayan herkes Türktür" diyen Kemalist ideoloji ve politikanın

iflazıdır. Bu hemde TC devletinin en yetkili ağız olan Özal tarafından itiraf edilmiştir.

Biz, elbette ki, Kürdistan halkının dili ve kültürü olduğu gibi, ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşımına ivme kazanan her hakka sahip çıkar ve savunuruz. Ne ki, üzerinde tantana koparılan sözkonusu yasa böyle bir şeyi sağlamıyor.

Bize göre TC'nin ve onun başı Özal'ın Kürtçeyi yasaklayan yasanın kaldırılması bir aldatmacadır. Tümüyle propaganda amaçlıdır. Kürt dili ve kültürünün adil bir biçimde özgürleşmesinin yolu, Askeri Faşist Cunta koşullarında yapılan 1982 anayasasının iptal edilmesi, Halkların kendi kaderini kendilerinin tayin etmesini içeren demokratik bir anayasayla mümkün olacaktır. Başka bir deyişle, Kürt halkının kendi geleceğini özgür bir ortamda belirlemesiyle olanaklıdır.

Kürt halkının en doğal hakkı olan bu özgür ortamı yaratana kadar savaşımına devam edecektir. Bu böyle biline.

15.02.1991

Paris /AGİK toplantısına katılan Özal'ı ve TC'nin Kürdistan'daki devlet terörünü protesto yürüyüşünden bir görüntü.

KÜRDİSTAN'DAKİ SÜRGÜNLER VE KATLIAMLAR DURDURULSUN !

Yayılmacı Irak rejiminin Kuveyt'i işgali ile başlayan Ortadoğu gerginliği tırmanarak sürüyor. ABD ve onu destekleyen güçler, askeri yığınaklarla bölgeyi her an bir barut fıçısı haline getirdiler.

Bundan iki yıl önce, 17 mart 1988 tarihinde, Irak Kürdistanı'nın Halebçe kentinde kimyasal silahlarla grıştiği katliam karşısında seyirci kalanlar, bugün ekonomik ve askeri çıkarları tehlikeye girdiği için, ulusların egemenliği üzerinde fırtınalar koparıyorlar.

Bölgede yıllardan beri suregelen çatışmalar, Lübnan, Filistin ve Kürdistan sorunu, her şeyden önce Batılı Emperyalist devletlerin, bu günde sürdürmekte oldukları politikaların sonucudur. Saddam bu güçlerin seridir. Özellikle Irak'ın ilerici derecede silahlandırılması, Irak ordusunun kimyasal silahlarla, uzun menzilli füzeler gibi kitlesel kırım araçlarıyla donatılması onların sayesinde olmuştur.

ABD, Sadda'a karşı olası bir askeri müdahaleye Türkiye'yi de katabilmek için ortam hazırlamakta ve bunun için kamuoyu oluşturmaya çalışmaktadır. Olası bir saldırı için ABD ve onu destekleyen devletlerin askeri sayısı gittikçe artmakta, yeni alınan kararlarla bu rakam 400.000 civarında olacaktır. Türkiye'nin Ortadoğu'da jandarmalık görevini üstlenmesini arzulayan gerici-faşist çevreler savaş çığırkanlığı yapmaktadır. Amerikan'ın, Batılı Emperyalistlerin çoban köpekliliğini yapan Özal, Türkiye'nin, Batılılar için taşıdığı önemi kanıtlamak uğruna Kürt ve Türk halklarını savaşa sürmeye çabalyor.

Türkiye, Körfez kriziyle birlikte, birçok beklenti için e girmiştir. Kriz öncesi uluslararası planda gelişen yumuşama süreci sonucu kaybettiği prestijini yeniden elde etmek istemektedir. Faşist Türk rejimi ve onun başı Özal, Batı'ya, askeri paktlar ortadan kalksa bile, Ortadoğu'daki çıkarlarını korumak için, vazgeçilmez ileri bir karakol olduğu imajını vermektedir. Aynı zamanda, ABD ve NATO ülkeleri nezdinde sağladığı siyasal prestij, ekonomik kâra dönüştürmeye çalışmakta ve uşaklıkla elde ettiği övgüleri Avrupa Topluluğuna girmek için fırsat olarak değerlendirmektedir. Bununla da yetinmiyerek, öteden beri ağzının sulandığı Musul ve Kerkük için senaryolara başvurmakta, hesaplar yapmaktadır.

Halkımızın ve bölge halklarının çıkarı, savaşa karşı tavır takınmaktan geçmektedir. Türkiye'nin de, savaşa katılması durumunda, Kürdistan yerle bir olacak, taş taş stün-de bırakılmıyacaktır. Kürt halkı için onlarca yeni Halepçeler yaşanacaktır.

Batılı ülkelerin, kendi bencil çıkarları için, Ortadoğu'da girişecekleri bir askeri müdahalenin de, bölge halklarına barış ve özgürlük getirmesi düşünülemez. Bu nedenle, ABD ve NATO'nun savaş girişimlerine karşı durulmalı, Türkiye'nin maceraya sürülmesine karşı aktif mücadele edilmelidir.

Özal ve çetesi, Körfez krizini de bahane ederek, Kürt halkına karşı daha yoğun saldırılara başladı. Kürt halkının ilerici, yurtsever güçlerine, Türkiye demokrasi ve barış güçlerine, saldırılarını yoğunlaştırdı. Sınır boylarında on binlerce kürt köylüsünün sürülmesi, yurtsever insanların birbiri ardına içeri alınması, ilerici-yurtsever ve sosyalist basının susturulmasına hız verildi. Bu türden insanlık dışı, anti-demokratik uygulamaların yaptırımıcısı, sürgün, katliam, operasyon, ve sansür kararlarının şefi, Faşist T. ÖZAL'ın Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK) çalışmalarına katılmasını ve ona başkanlık yapmasını, insanlık ve demokrasi adına utanç verici bir gelişme olarak görüyoruz. Bu aynı zamanda, AGİK prensipleriyle de bağdaşmayan açık bir durumdur. Bu ve benzeri uluslararası sözleşmelere taraf ülke olan Türkiye'nin faşist-ırkçı rejimini mahkum ediyoruz.

Biz, aşığında imzası olan örgütler, tüm demokratik güçleri, humanist kuruluşları, insan hakları savunucularını, uluslararası kuruluşları ve tüm barış ve silahsızlanma yanlılarını, Körfez ve Ortadoğı'da çıkabilecek bir svaşa karşı tavır almaya çağırıyoruz.

-Bir Ortadoğı Konferansıyla, Kuveyt, Filistin, Lübnan ve ülkesi dört devlet arasında parçalanmış bir konumda olan Kürdistan sorunu, tarafların da katılımıyla, gündeme alınsın.

-Avrupa Konseyi ve Parlementosu, İnsan Hakları Komisyonu, AGİK üyesi tek tek devletler ve genelde demokratik kamuoyu, faşist Türk Hükümetinin, Kürt halkını imhaya yönelik uygulamalarına sesiz kalmamalı; sürgünlerin durdurulması, köylerin yıkılıp yıkılmasının engellenmesi ve insanların sorgusuz-sualsiz katledilmesine karşı tavır koymalı, Türk Hükümetini ve Onun başı Özal'ı mahkum etmelidir. Türkiye'ye ekonomik ve askeri yardımları kesmelidir.

-Haksız Savaşlarla KÜRDİSTAN Toprakları Savaş Alanı Olmamalıdır !

-KÜRDİSTA'da Sürgün Ve Katliamlara Hayır !

-İdam Cezalarına Hayır !

-Yaşasın Kürt Halkının Haklı Mücadelesi !

19.11.1990

Birlik Yolu, Heviya Gel Fra.Tar., KUK-SE Fra. Tar, Komjin, Komkar, Peşeng Fra. Tar, Tekoşına Sosyalist.

NEWROZ Û HELEPÇ E

Qinaweti Gemo

Çar rojen dîn û wê kêf û şadi bî
 rengê xweyi kesk û sor xwe
 serkeşi nav Helepça bî wê Kawa
 bî destê xwe dergehên kevnare
 paqîkê û wê bî rengêki bîyani
 wêna lî ser wan çêke.

Çar rojen dîn û wê govenda Xecê
 diya Siyamend lî darkeve tîkes
 mêrê Xecê nasnake biye yan ber-
 daye... Helepça wê teve lî hev
 kombîbîn, zarok, pir û jin, wê
 teve bî destê hev bigrîn û wê dila-

nek çiyayi lî darxinin, dilanek bê dawî...û dizamin mihina bendê.

Xecê got ezê Kawa lî xwe markim... lê meznê bajar got... tu Kawa nake Xecê...

Se rojê dîn... Wê govan lî darbe.

Nebedil dî be Siyamend. Bajar teve lî digere... nas kîrîn ku tu kes nîkare lî dîji markîrîna Xecê û Kawa raweste nenebedî bûna Siyamend... Lê dituna wi...

-tu lî kubû Siyamend

-Ez bî Kawa rê bûm...

-U tu lî kubû Kawa...

Ez bî siyamend re bûm lî ser çiyê.

Du rojê dîn... giyayê kesk şîrîn bibe kûlîkên sor û zer wê deşt û mîrga bî xemlînî...

Simo jî karê xwe rawest ya ye...

Hajar teve mijulê, wê rabe ser xwe Kawa jî cêxwe jî cexwenî dîr tîkes wî nabîne... Wê pîroz bike kêfa Xecê...

Siyamend wê pêlawa xwe yî nû lî xweke û wê dî destê xwede hilgire baxek gulên sor û zer jî boyî ku xatîr jî dayka xwe bixaze û bî Simo û kerê wî çav lî xew herdem bîwane bîji rojek tenê dîçe...

Govend tozê jî xwe dadîweşîne...

Dengê dilana çiyayi bîlînd dibe... û tîpek jî şanogerên pêşmerga derbas dibîn jî boyî govendê parêz bîkî.

Jî bakur û başûr jî rojhilat û rojava şagirt meznê bajar tîen xarê... Wê govend û newroz nebîn cêwî...

Roja newrozê...

Govend...Kawa bî destê evindara xwe Xecê dîgre. Tipen pêşmerga destê wan lî ser tîngê ye... Giya ye kesk şîrîn dibe... Her tîşt bê dengîye dengê govende ye.

Siyamend cilê xwe yî spehî lî xwe dîke, tîngê hîldîgre. Nema dîçe bî Simo re lê wê bî tîpî pêşmergare here... Wê here dîr ser çiyê ba Kawa.

Weke bê dar dîmînî gehati bî agir, vîsa bû HELEBÇA...

Kevokên hesînî lî ezmana pîr mezin bûn... tu kesî nîkari bû jî hev cîda bîkra nâ.

Ev newroz naça...

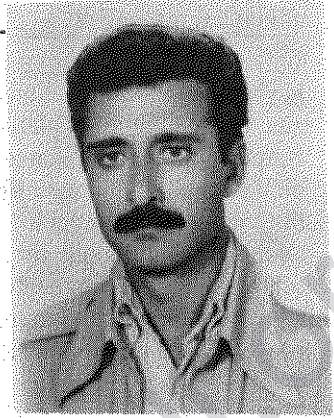
Xecê û Kawa hevdu gîrtî dengê bîlînd sekîni, evî zarokê Helebça dî xewdane, dî xewek bê dawî dane û rîya wan lî kene evî jîne helebça... Dî nava xwe de hil getî zarokê ku wê sîbe çavê xwe vekîrên û eve Simo û kera xwe lî rex hevî...

Helebça bê denge...

Siyamend bî tena xwe ne lî vîre ye, lê lî çiya ye jî bo ye ku govendê kê lî wîr çêke yan jî, jîbo ku hevpeyvînekê kîn bî Kawa re bike... Ya jî bo ku bî Xecê re bî bêdengi bî peyîve NewrozHelebça naçe û Siyamend dîgere lî yekê jî rengê Xecê jî bo ku jî xwe û werê govende ka dî NEWROZA beda lî darxe.

Wergerandin:Şinware Kurd.

“CANIM, O BAĞLARDA, O KAYALIKLARDA ŞÖYLE BİR DOLAŞMAK İSTİYOR”

XORTO

Bir insanın ölmesi veya herhangi bir sebeple öldürülmesi onunla ilgili herşeyin öldürülmesi anlamına gelmiyor. Yaşayan her canlı varlık, yaşadığı zaman dilimi içerisinde kendisinden bir şeyler bırakıp gidiyor. Bu kural her canlı varlık gibi Necmettin için de geçerlidir. Necmettin Büyükkaya'nın aramızdan ayrılmasının üzerinden 7 yıldan fazla bir zaman geçti. Arkasında bıraktığı izler çok canlı ve geniş bir alana yayılmış durumda. Bunları toplamak, bir araya getirmek, gün ışığına çıkarmak ve kaybolmaktan kurtarmak gerekir. Bu yazıda, Necmettin'in dünyaya gözlerini açtığı Karahan köyü ve ailesi hakkında kısa bilgilere yer vermek istiyorum. Ayrıca cezaevinden anne-babasına yazdığı mektuptan kısa bir bölümü aktarıyorum.

Necmettin'in yeğeni; “ben Necmettin

amcayı tanıyan kimi arkadaşlarla konuştum. Gidip kendileriyle röportaj yapacağım, Necmettin amcanın tanıdıklarını sorup öğreneceğim”, diyor.

Kendisini dinlediğimde hem seviniyorum, hem özülüyorum. Seviniyorum, genç bir insan kendi amcasının ayak izlerini ortaya çıkarmaya çalışırken, kendi tarihini de öğrenecek. Özülüyorum, genç bir insanın sırtına, ağır bir iş binmiş. Bu işi yapacak başkaları yokmuydu? Veya Necmettin'i tanıyanlar oturup iki sayfalık bir şey yazamaz mıydılar?

Necmettin, 1943 yılında Karahan köyünde dünyaya gözlerini açıyor. Çermik Siverek yolu üzerinde yer alan Karahan köyünün Türkçe ismi Dağbaşı köyü olup Siverek'e bağlıdır. Köyün arazi yapısı tarıma pek elverişli olmadığından köylülerin en büyük geçim

kaynağı hayvancılıktır. Karahan, Xirabexan ve diğer çevre köylerde yaşayanlar Karahan aşiretine mensuptur. Yani Necmettin, bu büyük aşiretin bir üyesi oluyor. Ancak devrimci ilişkiler Necmettin için her zaman önde yer aldı. Özellikle şehirde yerleşen Karahanlılar, Necmettin'i devrimcilikten vazgeçirmek için epey dil düküyorlar. Necmettin, onların bu ikna girişimlerini hep geri çevirdi. "Sen bu işten vazgeç, sana iş kuralım, sermaye verelim, ne istiyorsan verelim diyorlar. Ben kabul etmedim." diyordu.

Necmettin'in babasının adı Koçali, annesinin adı ise Aliye'dir. Aliye Koçali'nin ikinci eşi oluyor. Koçali'nin birinci eşi hastalanıp ölüyor. Koçali'nin bu ilk evlilikten bir çocuğu oluyor. İsmi Seydahmed koyuyorlar, Seydahmet, sünnet töreni sırasında çocuk yaşında ölüyor. Koçali, ikinci evliliğini Aliye ile yapıyor. Bu evlilikten, 4'ü erkek, 5'i kız olmak üzere 9 çocukları oluyor. Erkek çocuklarından Muhamed ve kız çocuklarından Zinnet vefat ediyor. Necmettin, bu ikinci evliliğin 3 numaralı oluyor. Ailenin durumu iyi. Köy ve Siverek koşullarında varlıklı bir aile sayılırlar. Xelilê Nofel, yani Necmettin'in dedesi yörede tanınan bir insandır. Hayvancılıkla uğraşanların arasında Xelilê Nofel ismi başta gelir.

Necmettin orta okul çağına geldiğinde aile Siverek'e taşınarak yerleşir. Necmettin, ailesine bağlı ve saygılı bir insan olarak büyür. Yalnızca halkına karşı değil, ailesine karşı olan sorumluluklarında yerine getirmeye çalışır. Siyasi

çalışmaları buna pek olanak vermiyor. 4 Ekim 1983 yılında, anne ve babasına yazdığı bir mektupta onun bu üzüntüsü ile karşılaşılıyor. Mektubu, Diyarbakır Ceza ve Tutukevi'nden yazmış. Mektup, 5 Eylül 1983 direnişinden 35 gün sonra yazılmış. Direniş nedeniyle tutukluların bazı kısmi talepleri kabul edilmiş. Cezaevindeki durum eskiye nazaran iyi sayılır. Mektubun bir bölümünü olduğu gibi aktarıyorum. Şu anda aramızda bulunmayan bir insanın canlı duygularını ifade ediyor.

"Ben size bakamadım. Size hizmet edemedim, edemiyorm. Bari siz kendinize bakın. Perişan etmeyin kendinizi. Hiç olmazsa böyle tesselli olabileyim.

Biliyorum, benim için oldukça üzüldüyorsunuz. Bunu her halinizden anlıyorum. En fazla da bu yüzden, yani üzülmemeniz için hapse girmek istemedim. Ama ne yapayım, elimde değil ki!..

Evet hapsiteyim, bu doğru. Ama inanınız merak edilecek bir durumum yok. Sıhattım iyidir. Hele şimdi, yani hapisanenin şimdiki durumunda artık asla merak edilecek bir durum kalmadı. Göreceksiniz, mahkemeden bir şey çıkmayacak. Zaten Türkiye'nin bu olağanüstü durumu olmasaydı bu kadar da yatmazdım. Çok çok mahkemenin neticesine kadar kalırım o kadar. Gerçekten hukuki durumumda bir şey yok. Olan 1975 öncesi idi. O da affa uğramıştı. Ama her ne olursa olsun, size yakışan ve sizden beklediğim sabır, metanet ve tahammül göstermenizdir. Benim gibi

bir çok anne-baba evladı çile dolduruyor. Hem de çok daha büyük töhmetler altında ve de büyük cezalarla karşı karşıyadırlar. Esasen öylelerin anne-babasına sabır dilemek gerek. Kaldı ki sık sık gelip beni görebiliyorsunuz da. Eskiden dil bilmediğimiz için konuşamıyorduk. Ama şimdi tercüman aracılığı ile de olsa artık hal hatır sorabileceğiz.

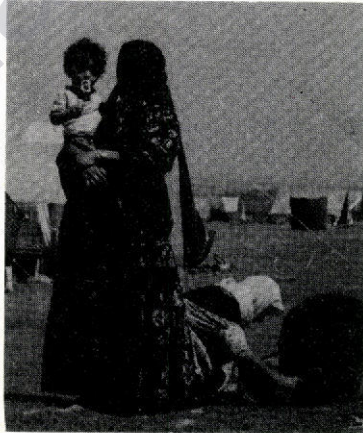
Daha önce de size bir kaç sefer mektup yazdım.Ama bir türlü gönderme fırsatı bulamadım.Umarım bu mektubum elinize ulaşır.

Sivereği de, köyü de, çoluk çocuğu da çok hem de çok uzledim. Her yer, her kes gözümde tütüyor. Hele şimdi artık bağ bozumu zamanıdır. Kim bilir Sivereğin şire üzümü ne kadar tatlıdır bu sene? Canım o bağlarda, o kayalıklarda şöyle bir dolaşmak istiyor. Bu mevsimin kırmızı arılarından boldur. Ben gezeydim de varsın üzüm salkımları arasında saklı o arılardan bir iki tanesi beni ısırındı. Her tarafımı şişirselerdi bile gam yemezdim, Anneme koşardım. O da güzel bir yoğurt süterdi, iyileşir giderdi. Hey gidi günler hey!...”

23 Şubat 1991

HELEPÇE JI BÎR MEKE !

HELEPÇE'Yİ UNUTMA !